

Kõrgessaare valla 2009. aasta majandusaasta aruanne

Nimetus	Kõrgessaare Vallavalitsus
Aadress	Kõpu tee 8, Kõrgessaare 92201 Hiiu maakond
Registrikood	75011990
Telefon	+372 462 2488
Faks	+372 462 2499
E-posti aadress	valitsus@korgessaare.hiiumaa.ee
Interneti kodulehekülje aadress	www.korgessaare.ee
Majandusaasta algus	01.01.2009
Majandusaasta lõpp	31.12.2009
Audiitor	KMRA Audiitorbüroo OÜ

SISUKORD

1	2009 AASTA TEGEVUSARUANNE	3
1.1	Sissejuhatus	3
1.2	Eelarve	5
1.3	Kavandatavad tegevused 2010 aastaks	16
2	RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	18
2.1	Tegevjuhtkonna deklaratsioon	18
2.2	Bilanss	19
2.3	Tulemiaruanne	20
2.4	Rahavoogude aruanne	21
2.5	Netovara muutuste aruanne.....	22
2.6	Raamatupidamise aastaaruande lisad	23
	Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	23
	Lisa 2 Raha ja selle ekvivalendid	26
	Lisa 3 Maksud	26
	Lisa 4 Nõuded ja kohustused.....	27
	Lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksed	28
	Lisa 6 Müügiotel põhivara ja kinnisvarainvesteeringud.....	29
	Lisa 7 Osalused sidusettevõtjates ja mittetulundusühingutes.....	29
	Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	30
	Lisa 9 Materiaalne põhivara	31
	Lisa 10 Muud kohustused ja saadud ettemaksed.....	32
	Lisa 11 Laenukohustused	32
	Lisa 12 Saadud toetused	34
	Lisa 13 Kaupade ja teenuste müük	36
	Lisa 14 Muud tulud.....	36
	Lisa 15 Tööjõukulud.....	36
	Lisa 16 Majandamiskulud	37
	Lisa 17 Antud toetused	38
	Lisa 18 Muud kulud.....	38
	Lisa 19 Tegevuskulude jaotus tegevusalade järgi	39
	Lisa 20 Bilansivälised kohustused.....	40
	Lisa 21 Bilansivälised nõuded	40
	Lisa 22 Bilansivälised varad.....	41
	Lisa 23 Tehingud seotud osapooltega	41
	Lisa 24 Bilansipäevajärgsed sündmused	41
2.7	Eelarve täitmise aruanne.....	42
2.7.1	Tulud (tuhandetes kroonides).....	42
2.7.2	Kulud (tuhandetes kroonides)	42
2.7.3	Finantseerimistehingud (tuhandetes kroonides).....	47
2.8	Reservfondi kasutamise aruanne.....	47
3	AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS.....	48
4	MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRJAD	49

1 2009 AASTA TEGEVUSARUANNE

1.1 Sissejuhatus

Kõrgessaare vald paikneb Hiiumaa põhja- ning lääneosas ja piirneb meritsi Eesti Vabariigi riigipiiriga, maismaal Pühalepa, Käina ja Emmaste vallaga. Rannajoone pikkus moodustab poole valla piirist. Valla territooriumi pindala on 379,5 km², mis moodustab 38% Hiiumaa maakonna territooriumist. Valla keskuseks on Kõrgessaare alevik, mille kaugus maakonnakeskusest Kärdlast on 18 km.

Praegu kehtiva Eesti Vabariigi **haldusjaotuse** järgi asub valla territooriumil üks alevik ja 58 küla. Vallale on iseloomulik hõre asustatus (seisuga 31.12.09 keskmiselt 3,5 elanikku/km² kohta). Arvestades, et 47,5% elanikkonnast paikneb Kõrgessaare alevikus ja Lauka külas, ülejäänud territooriumil on rahvastiku tihedus veelgi väiksem ehk keskmiselt 1,8 elanikku/km² kohta. Valla asulatevaheline keskmine kaugus on 4 km. Hõre asustatus on tingitud suurte metsamassiivide paiknemisest valla territooriumil. Külade territoriaalne jaotus regioniti on ebahühtlane.

Ebahühtlased on külade suurused põhielanike arvu järgi. Näiteks Kõrgessaare alevik 464 inimest 6,9 km²-1 (elanike vähenemine võrreldes 2008 aasta lõpuga 7 in), Lauka küla 163 inimest 1,55 km²-1 (elanike vähenemine võrreldes 2008 aasta lõpuga 9 in), Paope küla 47 inimest 12,6 km²-1 (elanike vähenemine võrreldes 2008 aasta lõpuga 4 in), Kõpu küla 44 inimest 6,9 km²-1 (elanike vähenemine võrreldes 2008 aasta lõpuga 3 in), Reigi küla 46 inimest 9,65 km²-1 (elanike arvu muutust ei toimunud 2008 aasta lõpuga), Luidja küla 40 inimest 5,95 km²-1 (elanike vähenemine võrreldes 2008 aasta lõpuga 1 in), Suureranna küla 22 inimest 7,95 km²-1 (elanike arvu suurenemine võrreldes 2008 aasta lõpuga 5 in). Rahvastikuregistri andmetel puuduvad elanikud meil viies külas (Viitasoo, Vilima, Lehtma, Sülluste, Mardihansu).

Ebahühtlane asustus teeb keeruliseks valla kõigi piirkondade ühtlase arengu.

Elanike arv Kõrgessaare vallas väheneb ja elanikkond vananeb. Võrreldes 01.11.2001. seisuga on elanike arv seisuga 31.12.2009 langenud 16,7%. (1541-lt 1321-le), võrreldes seisuga 31.12.2007 on elanike arv vähenenud 50 inimese võrra.

Demograafiline struktuur (rahvastikuregistri alusel)

	Lapsed 0-6	Lapsed 7-18	Tööealised 19-64	Vanurid 65-...	Rahvaarv kokku
01.01.2006	78	212	863	243	1396
01.01.2007	82	194	870	247	1393
01.01.2008	78	177	869	247	1371
01.01.2009	66	166	873	245	1350
01.01.2010	67	153	863	238	1321

2009 registreeriti vallas sünde 11 (2008.a 11) – Hiiumaa maakonna kokku registreeriti sünde 63 (2008.a 86), surmasid 25 (2008.a 20)- Hiiumaa maakonnas kokku registreeriti surmasid 137 (2008.a 113).

Valla elanike arv moodustas 2009 aastal Hiiumaa maakonna elanike arvust 12,8%. Meeste osakaal oli valla elanikest 48,3%, naiste osatähtsus 51,7%.

01.01.2009.a		Vanuserühmad kokku	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 ja vanemad	Vanusteandmat
Hiiu maakond	Mehed, naised kokku	10097	429	459	572	897	982	616	491	621	668	802	699	720	567	449	423	328	235	138	1
	Mehed	4837	224	232	324	455	508	328	272	306	311	386	345	344	274	162	162	112	67	24	1
	Naised	5260	205	227	248	442	474	288	219	315	357	416	354	376	293	287	261	216	168	114	0
Kõrgessaare vald	Mehed, naised kokku	1297	60	69	77	95	121	65	67	68	75	100	94	86	75	70	65	43	45	21	1
	Mehed	627	26	31	47	60	60	39	31	41	27	58	49	36	37	21	26	17	15	5	1
	Naised	670	34	38	30	35	61	26	36	27	48	42	45	50	38	49	39	26	30	16	0

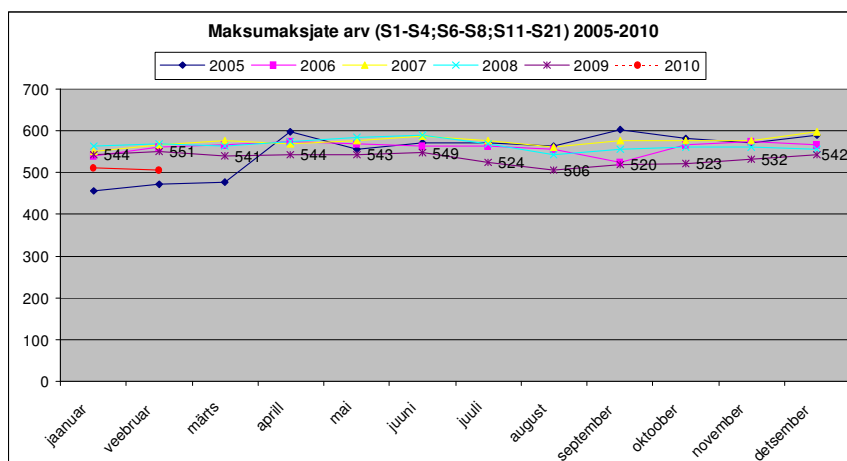
Kõrgessaare vallas oli registreeritud **töötuid** järgmiselt (Töötukassa andmed)

	31.01	28(9).02	31.03	30.04	31.05	30.06	31.07	31.08	30.09	31.10	30.11	31.12
2009	46	55	68	68	67	68	77	82	75	77	80	79
2008	30	26	26	23	23	20	22	21	22	25	25	34

31.03.2010 seisuga oli Töökassa andmetel vallas registreeritud juba 95 töötut, mis moodustab töövõimelisest elanikkonnast ca 8 %.

Demograafiline tööturusurveindeks näitab tööturule saabujate osatähtsust võrreldes tööturult lahkujatega. Kui demograafilise tööturusurve indeks on suurem kui 1, võib prognoosida tööjõu pakkumise suurenemist (meie vallas oli see näitaja viimati üle ühe 2004.a.=1,05 ning näiteks 2001.a.=1,23). Ja vastupidi: 1-st väiksem indeks prognoosib tööjõupuuduse tekkimise võimalust. Indeks on loomulikult mõneti ebatäpne, sest tööjõu pakkumist mõjutab ka piirkonnast välja- ja sisseränne, mida on keeruline prognoosida.

Kõrgessaare vald	Rahvaarv (arvestatud rännet/statistikaamet)	Rahvastik vanuses 5-14 (statistikaamet)	Rahvastik vanuses 55-64 (statistikaamet)	Demograafiline tööturusurveindeks meil (statistikaamet)	Demograafiline tööturusurveindeks Eestis (statistikaamet)
01.01.2005	1288	131	174	0,75	0,96
01.01.2006	1257	117	171	0,91	0,68
01.01.2007	1252	117	166	0,70	0,88
01.01.2008	1232	109	173	0,63	0,84
01.01.2009	1218	109	177	0,62	0,81

1.2 Eelarve

2009 aasta eelarve täitmine tervikuna on majandusaasta aruande lisades nr 2.7.1. Tulud ; nr 2.7.2 Kulud ning nr 2.7.3. finantseerimistehingud.

Järgnevalt on toodud välja võrdlused kahe eelnevate eelarveaastatega.

Tulud- kulud (kroonides)

	Täitmine 2006	Täitmine 2007	Täitmine 2008	Täitmine 2009	Muutus 2008-2009
Tulud	17 967 343	27 226 315	25 178 927	23 866 546	-1 312 381
sellest					
Maksud	8 168 567	10 646 396	12 279 475	10 484 249	-1 795 226
Kaupade ja teenuste müük	1 664 494	1 870 269	1 855 485	1 810 102	-45 383
Toetused	7 293 593	14 521 545	10 616 038	10 630 450	14 412
Muud tulud	840 689	188 105	427 929	941 745	513 816
Kulud	17 963 032	26 900 998	25 137 385	24 762 042	-375 343
Sellest					
Üldised valitsussektori kulud	2 514 161	2 266 261	3 117 595	2 165 104	-952 491
Avalik kord	1 424	2 963	11 283	2 861	-8 422
Majandus	1 747 339	2 817 911	2 723 058	1 194 568	-1 528 490
Keskkonnakaitse	567 996	6 411 449	1 208 708	1 027 426	-181 282
Elamu .-ja kommunaalmajandus	581 175	845 571	1 494 110	1 593 658	99 548
Vaba aeg, kultuur	4 034 727	2 837 550	3 936 899	2 012 742	-1 924 157
Haridus	6 778 698	9 886 763	9 789 803	14 050 653	4 260 850
Sotsiaalne kaitse	1 737 511	1 832 529	2 855 928	2 715 030	-140 898
					0
Finantseerimistehingud	-4 312	-325 317	-41 542	1 202 283	1 243 825
					0
Kokku	17 963 032	26 900 998	25 137 385	24 762 042	-375 343

Tululiikide osatähtsus koos sihtotstarbeliste toetustega 2006-2009 (kroonides).

	Täitmine 2006	osatähtsus %	Täitmine 2007	osatähtsus %	Täitmine 2008	osatähtsus %	Täitmine 2009	osatähtsus %	Muutus 2008-2009
Tulud	17 967 343	100%	27 226 315	100%	25 178 927	100%	23 866 546	100%	0,00%
sellest									
Maksud	8 168 567	45%	10 646 396	39%	12 279 475	49%	10 484 249	44%	-4,84%
Kaupade ja teenuste müük	1 664 494	9%	1 870 269	7%	1 855 485	7%	1 810 102	8%	0,21%
Toetused	7 293 593	41%	14 521 545	53%	10 616 038	42%	10 630 450	45%	2,38%
muud tulud	840 689	5%	188 105	1%	427 929	2%	941 745	4%	2,25%

Tululiikide osatähtsus ilma sihtotstarbeliste toetusteta 2006-2009 (kroonides).

	Täitmine 2006	osatähtsus %	Täitmine 2007	osatähtsus %	Täitmine 2008	osatähtsus %	Täitmine 2009	osatähtsus %	Muutus 2008-2009
Tulud	15 814 947	100%	17 495 758	100%	20 005 133	100%	17 203 026	100%	0,00%
sellest									
Maksud	8 168 567	1	10 646 396	1	12 279 475	61,38%	10 484 249	61%	-0,44%
Kaupade ja teenuste müük	1 664 494	0	1 870 269	0	1 855 485	9,28%	1 810 102	11%	1,24%
Mittesihtotstarbelised toetused	5 141 197	0	4 790 988	0	5 442 244	27,20%	3 966 930	23%	-4,14%
muud tulud	840 689	0	188 105	0	427 929	2,14%	941 745	5%	3,33%

Maksud

Üksikisiku tulumaksu laekub **tulumaksuseaduse** alusel. Maksu arvestab täismahus Maksu- ja Tolliamet, kes kajastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust selle edasiantava maksuna KOV-le. 2009.aastal eraldas Maksu- ja Tolliamet kohalikele omavalitsustele 0,04% enam võrreldes 2008.aastaga, antud territooriumilt laekunud üksikisiku brutotulust. Omavalitsusüksusele kantava maksusumma arvutamisel ei arvata maksustatava tulu hulka pensione ja kasu vara võõrandamisest.

Maamaks arvutatakse Keskkonnaministri 30 novembri 2001.a määruse nr 50 „Maa korralise hindamise tulemuste kehtestamine“ alusel määratud maatüki maksustamishinna ja Maamaksuseaduse § 5 ettenähtud maamaksumäär 0,1-2,5% korrutamise tulemusel.

2008 aastal (ja ka 2007 aastal) oli Kõrgessaare valla haldusterritooriumil hinnatsoonis H0392001 ühtne maamaksu määr 1,5 % maa maksustamishinnast aastas, hinnatsoonis H0392002 ühtne maamaksumäär 2,5 % maa maksustamishinnast aastas. Haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määr oli 1,5 % maa maksustamishinnast aastas.

Maamaksu tasumisest oli õigus vabastus saada riikliku pensionikindlustuse seaduse järgselt pensioni saaja, tema omanduses oleva elamu juurde kuuluva õuema eest kuni 1,0 ha ulatuses, tingimusel, et maksusoodustuse saaja ei saa maakasutusõiguse alusel rendi- või üüritulu ning represseritu ja represserituga võrdsustatud isik

okupatsioonirežiimide poolt represseritud isiku seaduse mõistes tema omanduses oleva elamujuurde kuuluva õuema eest kuni 1,0 ha ulatuses, tingimusel, et maksuvabastuse taotleja ei saa maakasutusõiguse alusel rendi- või üüritulu. 2007.a tõsteti hinnatsoonis H0392001 tõsteti ühtset maamaksumäär 1% - lt 1,5 %- le, hinnatsoonis H0392002 tõsteti ühtset maamaksumäär 2% - lt 2,5 %-le ning haritava maal ja loodusliku rohumaal tõsteti ühtne maamaksumäär 1%- lt 1,5 %-le .

2009 aastal jäid maamaksu tingimused samaks võrreldes 2007- 2008 aastaga

	Täitmine 2006	Täitmine 2007	Täitmine 2008	Täitmine 2009	Muutus 2008-2009
Maksud	8 168 567	10 646 396	12 279 475	10 484 249	-1 795 226
sh füüsilise isiku tulumaks	6 528 174	8 589 634	10 269 677	8 658 319	-1 611 358
sh. Maamaks	1 640 393	2 056 762	2 009 798	1 825 930	-183 868

Kaupade ja teenuste müük

	Täitmine 2006	Täitmine 2007	Täitmine 2008	Täitmine 2009	Muutus 2008-2009	Muutus 2008-2009 %des
Kaupade ja teenuste müük	1 664 494	1 870 269	1 855 485	1 810 102	-45 384	
sh.						
Riigilõivud	64 894	122 169	168 992	146 289	-22 703	-13,4%
Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	462 790	511 450	478 391	530 213	51 822	10,8%
Laekumised kultuuri- ja kunstiasutuste majandustegevusest	15 118	37 001	29 286	29 056	-230	-0,8%
Laekumised spordi- ja puhkeasutuste majandustegevusest	3 600	9 490	16 130	12 830	-3 300	-20,5%
Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest	76 049	78 374	116 935	130 888	13 953	11,9%
Laekumised elamu- ja kommunaalmajanduse majandustegevusest	114 209	134 695	139 643	123 869	-15 774	-11,3%
Laekumised keskkonnaasutuste majandustegevusest	329 451	161 499	196 205	212 171	15 966	8,1%
Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest	19 200	26 394	23 138	21 038	-2 100	-9,1%
Laekumised muudest majandustegevusest	477 010	674 880	543 909	483 270	-60 639	-11,1%

üüri - ja renditulud	57 108	62 135	93 017	63 403	-29 614	-31,8%
laekumised õiguste müügist	31 355	31 410	31 410	31410	0	0,0%
muu kaupade ja teenuste müük	13 711	20 772	18 430	25 665	7 235	39,3%

Toetused

Toetused jagunevad sihtotstarbelisteks toetusteks ja mitte- sihtotstarbelisteks toetusteks (vt. ka lisa nr 12"Saadud toetused).

	Täitmine 2006	Täitmine 2007	Täitmine 2008	Täitmine 2009	Muutus 2008-2009	Muutus 2008-2009 %des
Toetused	7 293 593	14 521 545	10 616 038	10 630 450	14 412	
sh	0	0	0			
sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	432 252	1 137 963	1 966 742	1 063 247	-903 495	-45,9%
sihtotstarbelised toetused investeeringuteks	1 720 144	8 592 594	3 207 052	5 600 273	2 393 221	74,6%
valitsussektori sisesed toetused	4 226 973	4 790 988	5 442 244	3 966 930	-1 475 314	-27,1%
Muudelt residentidelt	914 224	0	0	0	0	

Sihtotstarbelised toetused laekusid 2009 aastal (kroonides):

<p>EAS- Lasteaed Vigri renoveerimine (Kohalike avalike teenuste arendamise programm)</p> <ul style="list-style-type: none"> Omafinantseering (EEK) 838 443,34 (15%) Toetus (EEK) 4 751 173,00 kokku 5 589 616,34 <p>Tööd teostas : EBC Ehitus AS Sh.</p> <p>Ehitusprojekteerimine 319 000,00 Omanikujärelevalve 44 915,00 Hoonevälised ehitised 180 083,00 Välisvõrgud 91 717,00 Maa-ala pinnakatted 441 993,00 Väikeehitised maa-alal 271 535,00 Vundamendid 7 592,00 Aluspõrandad 260 733,00 Kandvad ja välisseinad 19 089,00 Aknad 233 742,00 Välisüksed ja väravad 69 948,00 Katusetarindid 690 572,00 Vaheseinad 2 109,00 Siseüksed 207 730,00 Siseseinte pinnakatted 209 148,00 Lagede pinnakatted 109 745,00 Põrandad ja pinnakatted 219 728,00 Sisustus ja mööbel 143 228,00 Jaotus- ja erivaheseinad 20 873,00 Veevarustus ja kanalisatsioon 116 869,00 Küte, ventilatsioon ja jahutus 578 646,00 Tugevvoolu paigaldis 410 322,00 Nõrkvoolupaigaldis ja automaatika 87 646,00 KÕIK KOKKU 4 736 963,00</p> <p><u>Käibemaks 852 653,34</u> PROJEKT KOKKU 5 589 616,34</p>	4 751 173,00
--	--------------

SA INNOVE – projekt 1.3.0102.09-0088 – “Kõrgessaare valla tööharjutuskeskuse töölerakendamine ja arendamine” Projekti kogumaksumus 2 990 694 Struktuuritoetus (Euroopa Sotsiaalfond) 2 771 096 EEK 92,66 % Omafinantseering 219 598 EEK 7,34 %, projekti periood 01 / 03 / 2009 - 28 / 02 / 2012	575 812,90
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt teede renoveerimiseks	460 000,00
KIK - Kõrgessaare aleviku ÜVK laiendus ja rek.1, tööde teostaja OÜ Sirkel ja Mall, kogumaksumus 299 tuh kr (ilma käibemaksuta), KIK toetus 269,1 tuh kr; teostati projekteerimis- uurimistööd ja valmis ekspertarvamus; - Lauka küla ühiskanalisatsiooni rekonstrueerimine I etapp , tööde teostaja AS Schöttli Keskkonnatehnika, kogumaksumus 135,44 tuh kr (ilma käibemaksuta), KIK toetus 120,0 tuh kr; teostati projekteerimis- uurimistööd; - Lõuna- Ristnana piirkonna puhkemajanduslik tsoneering, tööd teostas OÜ DAGOpen , kogumaksumus 60 tuh kr (käibemaksuga), KIK toetus 54 tuh kr	443 100,00
Eesti Töötukassa – tööharjutusteenuse osutamine	290 520,00
Hiiu Maavalitsuselt - hajaasustuse veeprogramm	184 661,50
Haridus- ja Teadusministeeriumilt õpilaskodule	180 300,00
Sotsiaalkindlustusametilt – igapäevaelu toetamise teenus	100 351,90
Muinsuskaitseametilt - Kõpu kalmistu hauatähiste renoveerimine toetus 10 000.00 kr, maksumus 10 000.00 kr (Lükkepakk OÜ) - Mõisaaida avarii- remonttööd , toetus 32 000.00; maksumus 35028,30 (Lükkepakk OÜ) - Ristna tuletorni sireenihoone, toetus 18000, maksumus 20508,40 (Lükkepakk OÜ)	65 000,00
Sotsiaalministeeriumilt projekti läbiviimiseks Lauka Päevakeskuse projekt “Elurõõmus eakas” projekti kogumaksumus: 106810.00, projekti toetus: 60700.00 kaasfinantseerijad kokku: 46110.00 , sellest Lauka Päevakeskus 30110.00; Eakate omafinantseering 11000.00; Kõrgessaare Vallavalitsus 5000.00	60 700,00
Tiigrihüppe SA-lt Lauka Põhikoolile	60 000,00
Kultuurkapitalilt projektideks • Kõrgessaare Vaba Aja Keskus • Rattasõit , toetus 2500 .-, maksumus 9646,45 • jaanijooks , toetus 4500.-; maksumus 10876,98 • Kunstivahendite ja tarvikute soetamine, toetus 2500.-; maksumus 2500.- • Kadriturniir, toetus 2500, maksumus 2507,60 • Saalihoki , toetus 25 000.00 kr • Huvitav ja sisukas koolivaheaeg , toetus 3000, maksumus 4801,80 • Kunstilaager , toetus 2100 kr, maksumus 5367,10 - Ernesaks 100, toetus 3000.-, maksumus 1863.-	53 000,00
Raamatukogule raamatute soetamiseks	33 075,00
Rahandusministeeriumilt õppelaenu kustutamiseks	30 743,80
Kaasfinantseering projektis osalejatelt	27 608,00
PRIA lt koolipiimatoetus	24 334,32
Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuselt Laulu- ja tantsupeo osalevate kollektiivide toetus 23100.- - Lauka Segakoor (osalesid laulu- ja tantsupeol) - Lauka Põhikooli mudilaskoor (osalesid laulu- ja tantsupeol) - Naisrahvatantsurühm Ungrulust	23 100,00
Hiiu Maavalitsuselt noortekeskuse projektile	11 480,00
Hiiu Maavalitsuselt ujumisõpetuseks	2 894,00
SA Turvaline Saaremaa- lasteaia õuemänguvahendi parandamiseks	2 000,00

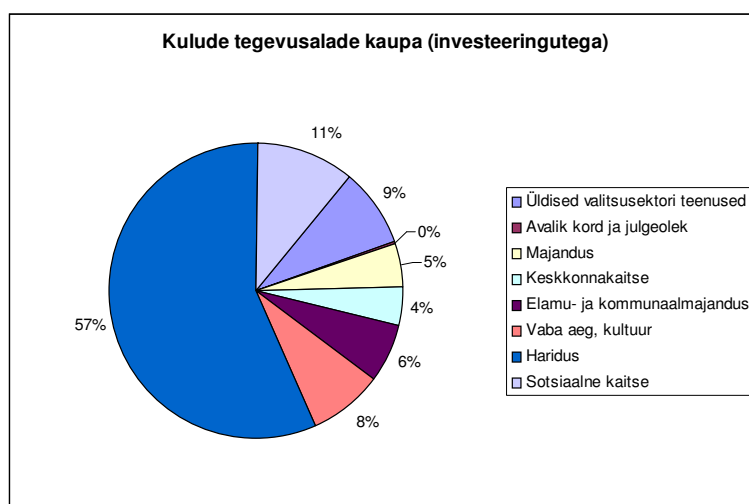
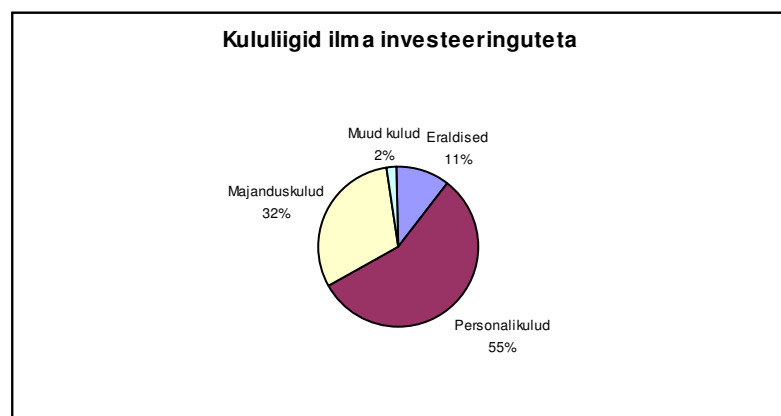
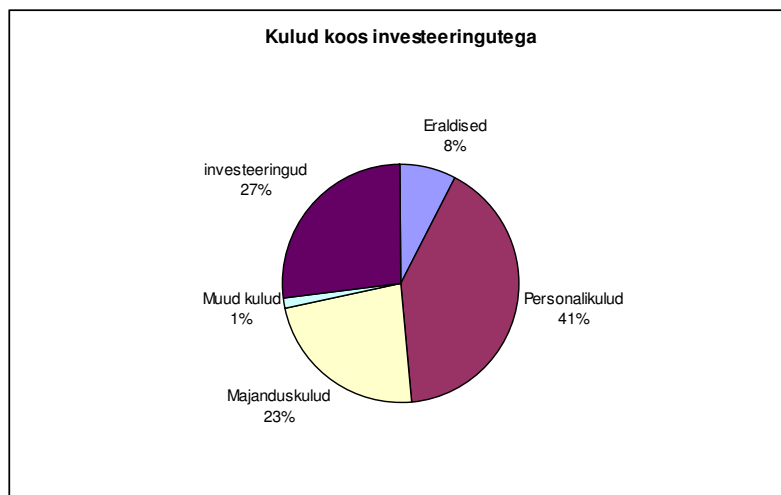

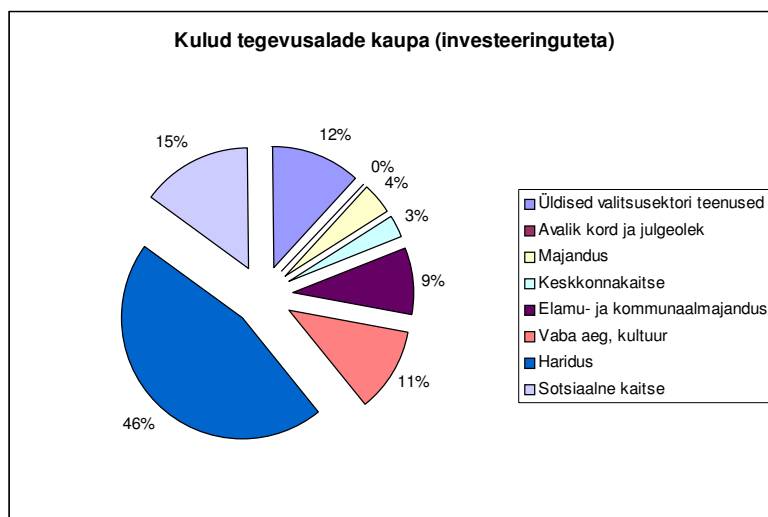
Tasandusfond § 2 sisaldab eraldi hariduskuludeks (pedagoogide töötasud maksudega, ühisüritused, koolitused ning investeeringute toetus), vahendeid toimetulekutoetusteks ja teenuste arendamiseks ning koolilõuna toetuseks.

Eelarve täitmise aruande kohaselt moodustasid kokku tegelikult makstud **kulud** koos finantseerimistingutega 24 762tuh kr (2008.a =26 192 tuh.kr ; 2007.a 20 114 tuh.kr ; 2005.a 17 118 tuh.kr; 2004.a. 18 510 tuh.kr).

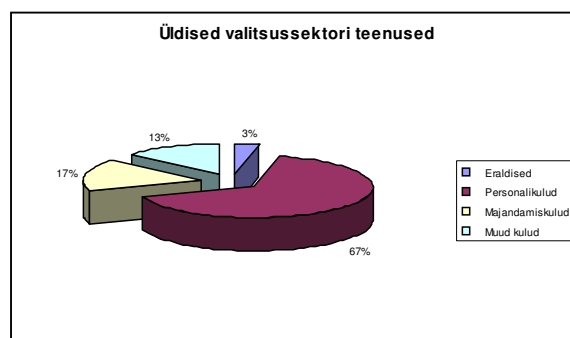
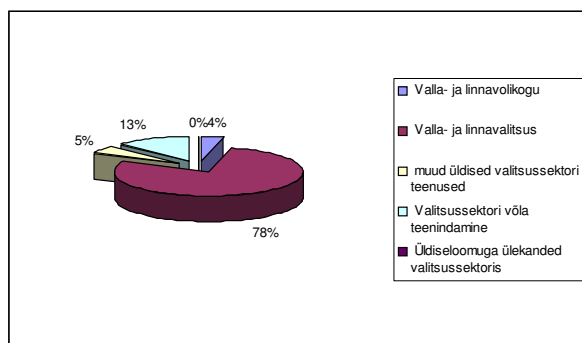
Kulud ilma finantseerimistinguteta ja investeeringuteta (koos tegevustoetustega) 19913 tuh.kr (2007.a =15 528 tuh.kr ; 2005.a. 14 075 tuh.kr; 2004.a. 11 541 tuh.kr)

Kulude jaotus eelarve täitmise aruande järgi kululiikide lõikes 2009 aastal

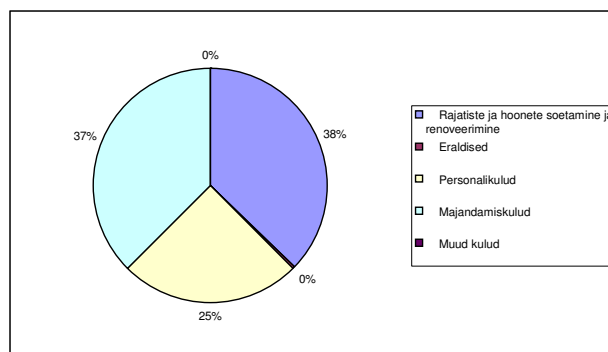
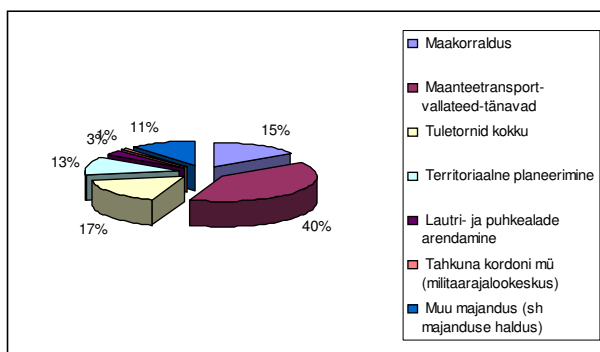

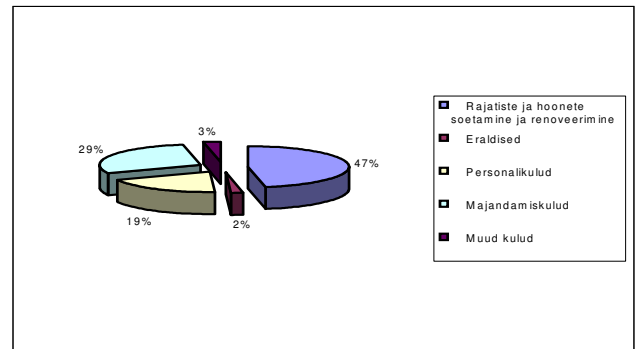
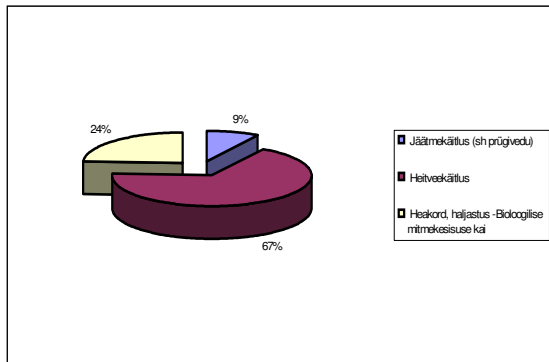
ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	2 165 104
Valla- ja linnavolikogu	86 902
Valla- ja linnavalitsus	1 685 996
muud üldised valitsusektori teenused	109 043
Valitsusektori võla teenindamine	282 228
Üldisloomuga ülekanded valitsussektoris	935

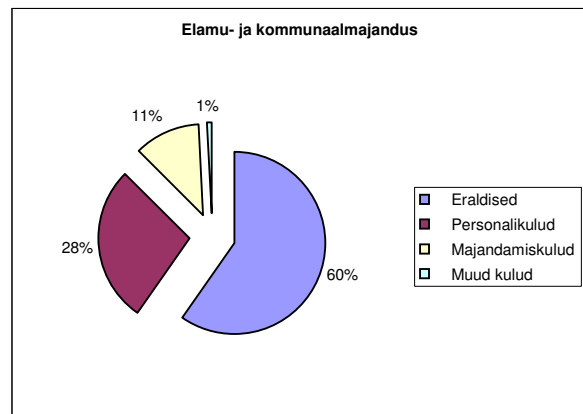
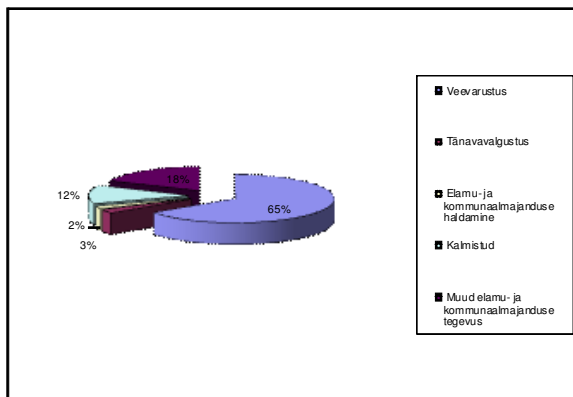
MAJANDUS	1 194 568
Maakorraldus	184 128
Maanteetransport- vallateed-tänavad	479 421
Tuletornid kokku	197 745
Territoriaalne planeerimine	151 048
Lautri- ja puhkealade arendamine	35 028
Tahkuna kordoni mü (militaarjalookeskus)	10 444
Muu majandus (sh majanduse haldus)	136 754

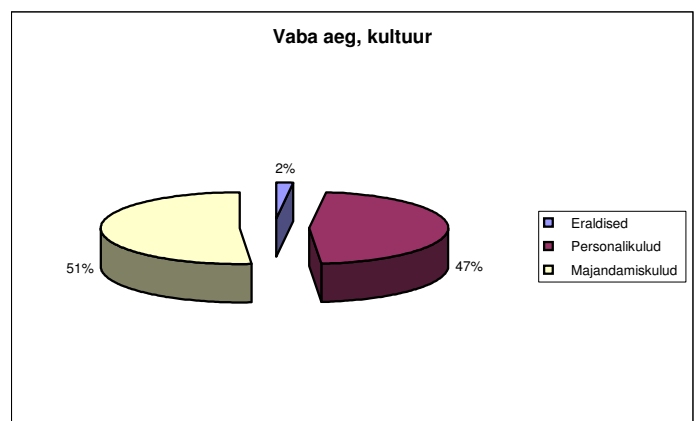
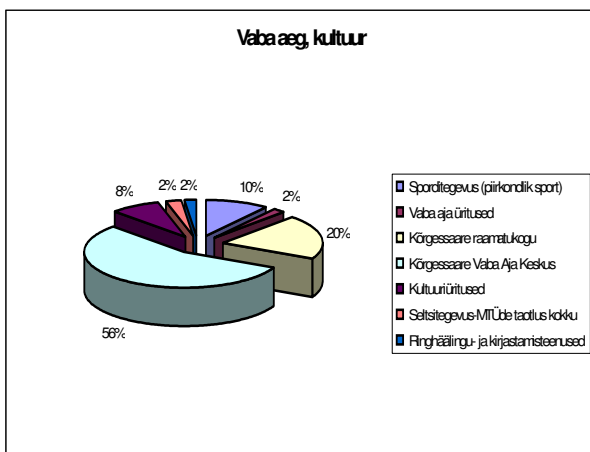
KESKKONNAKAITSE	1 027 425
Jäätmekäitlus (sh prügiveedu)	89 687
Heitveekäitlus	689 768
Heakord, haljastus	247 970

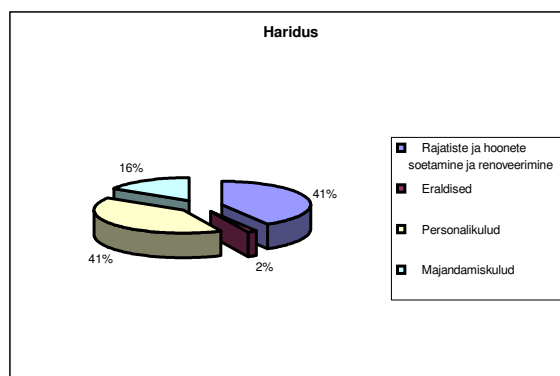
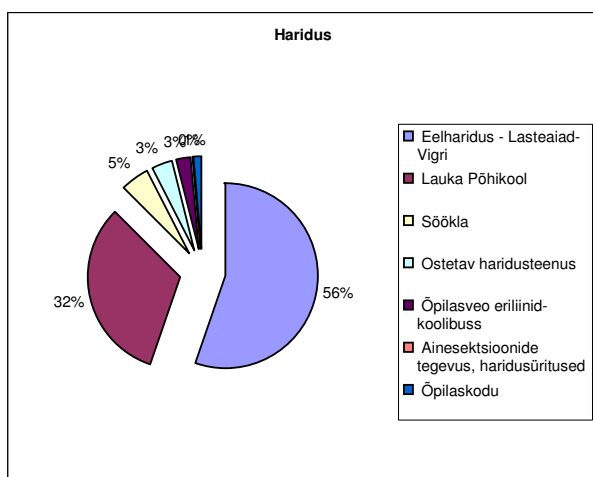
ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	1 593 658
Veevarustus	1 037 979
Tänavavalgustus	39 237
Elamu- ja kommunaalmajanduse haldamine	31 013
Kalmistud	197 487
Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	287 942

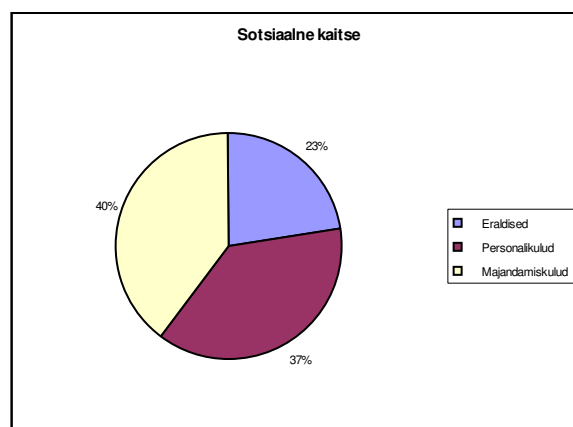
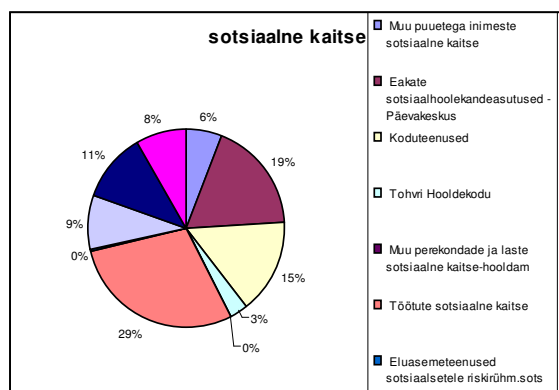
VABA AEG, KULTUUR, RELIGIOON	2 012 742
Sporditegevus (piirkondlik sport)	204 556
Vaba aja üritused	39 341
Kõrgessaare raamatukogu	405 607
Kõrgessaare Vaba Aja Keskus	1 109 589
Kultuuriüritused	166 165
Seltsitegevus-MTÜde taotlus kokku	49 965
Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	37 519

HARIDUS	14 050 852
Eelharidus - Lasteaiad- Vigri	7 755 241
Lauka Põhikool	4 547 401
Söökla	695 402
Ostetav haridusteenus	490 511
Õpilasveo eriliinid- koolibuss	375 939
Aineseksioonide tegevus, haridusüritused	7 098
Õpilaskodu	179 260

SOTSIAALNE KAITSE	2 715 030
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	161 270
Eakate sotsiaalhoolekandeesutused - Päevakeskus	493 119
Koduteenused	420 492
Tohvi Hooldekodu	78 506
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse-hooldam	900
Töötute sotsiaalne kaitse	773 724
Eluasemeteenused sotsiaalsele riskirühm.sots krt	11 807
Riiklik toimetulekutoetus	238 026
Sotsiaalhaldus	309 837
eespool nimet. sots.toetused, -teenused ja -kulud	227 349

Bilansis lühiajalised eelmise aastaga võrreldes lühiajalised kohustused; suurenenud on vaid lühiajalised laenukohustused (võetud laenu tõttu). vähenesid pikaajalised laenukohustused; vähenes käibevara ; põhivara väärtus suurenes (vt. ka Lisa 2 Raha ; lisa 4 Nõuded ja kohustused ; lisa 3 Maksud; lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksud; lisa 10 Muud kohustused ja saadud ettemaksud)

Maksevõime vähenes: lühiajalise võla kattekordaja vähenes 1,00-lt 0,9-le (2007.a = 0,76; 2006.a= 0,64; 2005.a. 0,41; 2004.a 0,02). Heaks loetakse kattekordajat 1,6 rohkem, nõrgaks 1,1 ja vähem.

Kuna varusid valla bilansis pole, siis likviidsuskordaja muutus on samane lühiajalise võla kattekordajaga, olles heaks hinnataval tasemel. Heaks loetakse likviidsus- ehk maksevõimekordajat 0,9 või enam, nõrgaks 0,3 ja vähem.

Kapitali struktuur:

Valla võime katta võlgnevusi, mis on seotud võõrkapitali kasutamisega ehk siis intresside kattekordaja arvestades aruandeaasta tulemit suurenes 5,61- lt 10,38-ni; (2007.a=31,79; 2006.a =5,47; 2005.a. =1,75 ; 2004.a. =11,71) . Kui see kordaja on kaks või enam, ei ole vallal raskusi intresside tasumisel. Väiksem arv näitab riski kreditoridele.

Võlakordaja, mis näitab kohustuste (võõrvahendite) osatähtsust varade finantseerimisel, vähenes 24% -lt 22- % -le (2007.a = 20%; 2006.a =26%; 2005 a =26 %; 2004.a. 28%).

Võlakordaja ei tohiks olla rohkem kui 60% - 70% (e. 0,6 - 0,7)

Kõrge võlakordaja näitaks, et põhiliselt finantseerivad valda kreditorid.

Käibevarad vähenesid, raha oli aastavahetusel 762 280,48 kr (2008.a 2006565,14 kr, 2007.a=667857,28 kr; 2006.a =444654,39 kr ; 2005.a. =164534,09; 2004.a. =16468.kr)

Tööjõukulud

Lisa nr 15 kajastab Tööjõukulude sisu tekkepõhiselt.

Pärast oktoobrikuseid valimisi on vallavolikogus on taas üheksa valitud liiget.

Vallavolikogu esimees – Aili Küttim Eelarve- ja majanduskomisjoni esimees
Vallavolikogu aseesimees- Harri Kattel Eelarve- ja majanduskomisjoni liige
Volikogu liige- Ivo Mänd Sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni esimees Eelarve- ja majanduskomisjoni liige
Volikogu liige- Toivo Mänd Kultuuri- , haridus- ja spordikomisjoni esimees Eelarve- ja majanduskomisjoni liige
Volikogu liige- Endel Evert Maa – , ehitus- ja heakorrakomisjoni esimees Eelarve- ja majanduskomisjoni liige
Volikogu liige – Andrus Roosa Revisjonikomisjoni esimees Eelarve- ja majanduskomisjoni liige Sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni liige
Volikogu liige – Artur Valk Kultuuri- , haridus- ja spordikomisjoni liige
Volikogu liige – Siim Rätsep Maa – , ehitus- ja heakorrakomisjoni liige Revisjonikomisjoni liige
Volikogu liige- Mati Kiivit Revisjonikomisjoni liige Eelarve- ja majanduskomisjoni liige

2009 aasta II kvartalil enam hüvitisi volikogu liikmetele ega esimehele tasusid ei makstud, peale valimisi määrati ühekordne hüvitis volikogu esimehele.

Vallasekretärile sai volikogu sekretäri tööülesannete täitmise eest tasu.

Vallavalitsuses toimusid mõningad struktuurimuudatused

Vallavalitsuse struktuur, teenistujate koosseis:

	Ametinimetused	ameti-kohti
Valla juhid	vallavanem	1
	abivallavanem	1
Valla juhtivad ametnikud	pearaamatupidaja	1
	vallasekretär	1
Nõunikud	haldusnõunik	1
	maanõunik	1
	sotsiaalnõunik	1
Vanemametnikud	raamatupidaja	1
	lastekaitse- ja peretöö spetsialist	1
	Infospetsialist	0,5
Nooremametnikud	asjaajaja	1
	noorem registrispetsialist – kuni 31.03.2009	1
	noorem registrispetsialist – alates 01.04.2009	0,2
Oskustöölised	Süsteemispetsialist kuni 30.09.2009	0,5
	Süsteemispetsialist alates 01.10.2009	1
	hoolekandetöötaja	2
Abitöölised	veemajandustehnik	1
	puhastusseadmete lukksepp kuni 30.09.2009.a	1
	kalmistuvahid	2,3
	heakorratöötaja	1
	haldustöölised	1
	koristaja	1

Kõik ametikohad on täidetud.

Vallavalitsuse liikmed on lisaks vallavanemale abivallavanem, maanõunik, sotsiaalnõunik ning pearaamatupidaja. Vastavalt KOKSile võtab istungist sõnaõigusega osa vallasekretär.

Vallavalitsuse teenistujate personalikulud kajastuvad eelarves ja selle täitmises järgmiselt:

tegevusala 011121 – vallavalitsus- vallavanem, abivallavanem, vallasekretär, asjaajaja, koristaja

Tegevusala 011122 – raamatupidamine- pearaamatupidaja, nooremraamatupidaja

Tegevusala 011123- IT kulud- infospetsialist

Tegevusala 011124 - registrite pidamine- registripidaja

Tegevusala 04210 – Maakorraldus- maanõunik

Tegevusala 04900 – Muu majandus- haldusnõunik / ehitusnõunik

Tegevusala 109001 – sotsiaalhaldus -sotsiaalnõunik ja lastekaitse spetsialist

Valla hallatavaid asutusi on viis.

Valla hallatavate asutuste ametikohtade piirarv

Lasteaed Vigri

Juhid	1
Spetsialistid kuni 31.07.2009	8
Spetsialistid alates 01.08.2009	6
Töölised ja abipersonal kuni 31.07.2009	5,25
Töölised ja abipersonal alates 01.08.2009	4,25

Kõrgessaare Vaba Aja Keskus

Juhid	1
Spetsialistid	2
Töölised ja abipersonal	2,5

Lauka Põhikool

Halduspersonal sh. juhid	2,5
Pedagoogid kuni 31.07.2009	16
Pedagoogid alates 01.08.2009	14
Spetsialistid	6
Töölised ja abipersonal kuni 31.07.2009	5
Töölised ja abipersonal alates 01.08.2009	3,75

Kõrgessaare Raamatukogu

Juhid	1
Spetsialistid	1,5

Lauka Päevakeskus

Juhid	1
Spetsialistid	1
Töölised ja abipersonal	1

Koondati lasteaias Vigri 2 õpetaja ametikohta ning 1 õpetaja abi ametikoht.

Laste arv lasteaias on jätkuvalt väike, 2008/2009 õppeaastal 43 last. Tegelik kohalkäimine on näiteks veebruar 2009 jooksul keskmiselt 22 last ehk 51 % nimekirjas olevatest lastest.

Lauka koolis oli juba eelnevalt pedagoogide arv kinnitatust väiksem.

1.3 Kavandatavad tegevused 2010 aastaks

Lauka Põhikooli staadionil 2009-2010 aastal suuremaid töid ei ole võimalik teostada. On juba esitatud taotlus riigipoolse toetuse saamiseks 2011-2013 aastateks. Teise objektina läks taotlusele kirja, mida edaspidi arendada "Luidja puhke- ja supluskoha väljaarendamine".

Projekti nimetus	Finantseerimise allikas	Projekti maksumus tuh kr	Maksumuse kujunemine aastate lõikes								
			Teostat i 2007 ja varem	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Teostata kse 2015 ja hiljem
Investeeringud valla- ja linnaeelarvetele	kokku, s.h.	10218,5	2020	882,5	0	400	2600	1651	2665	0	0
	riigieelarve	8275	2000	125	0	0	2150	1500	2500	0	0
	omavalitsus	1358,5	20	757,5	0	0	345	111	125	0	0
	muud	585	0	0	0	400	105	40	40	0	0
1. Lauka Põhikooli staadioni renoveerimine	kokku, s.h.	7748,5	2000	882,5	0	0	1750	1051	2065	0	0
	riigieelarve	6625	2000	125	0	0	1500	1000	2000		
	omavalitsus	1123,5		757,5	0	0	250	51	65		
	muud	0		0			0	0	0		
2. Luidja puhke- ja supluskoha väljaarendamine	kokku, s.h.	2470	20	0	0	400	850	600	600		0
	riigieelarve	1650	0	0	0	0	650	500	500		
	omavalitsus	235	20	0	0	0	95	60	60		
	muud	585				400	105	40	40		

Jätub üldplaneeringu **teemaplaneeringu "Maakasutusreeglite ja ehitustingimuste määramine"** tegevused.

Jätub Euroopa Sotsiaalfondi meetmest 1.3.1. „Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine“ toetusega projekti "Kõrgessaare valla tööhajutuskeskuse töölerakendamine ja arendamine" (pr. Nr 1.3.0102.09-0088) tegevused, maht on 3229,1 tuh kr ning planeeritud pikkusega 36 kuud.

Viiakse ellu **projekt "Tahkuna tuletorni lähiümbruse puhkealal asuvate kahe hoone ja ühe uue ehitise projekteerimine"**, toetaja Leader- meede (PRIA), maksumus 115200.00, toetus 86400.00.

Oodatavad tulemused: On valminud Tahkuna tuletorni lähiümbruse puhkeala arendusprojekti tarbeks kahe hoone (endine kütuseladu ja endine masinahoone) ja ühe uue ehitise (sh vana tornikupli) kasutuselevõtuks ehitiste arhitektuurne ning tehnosüsteemide eskiis- ja tööprojekt ning eelkalkulatsioon. Tööd on antud tellijale üle 3 eksemplaris paberikandjal ja vähemalt 1 eksemplar CD-l.

Viiakse ellu **projekt "Läänemere tuletornide teemapargi rajamine Kõrgessaare valda, Hiiumaale - teostatavus- tasuvusanalüüsi koostamine"**, toetaja Leader- meede (PRIA), maksumus 270 000.00, toetus 202500.00.

Oodatavad tulemused: Valminud on Läänemere tuletornide teemapargi idee alusel terviklik turismitoote kontseptsioon ning selle teostatavuse ja tasuvuse analüüs., mis on aluseks projekti järgmiste tegevuste kavandamisel ja elluviimisel

Teostatavus- tasuvusanalüüsi koosseisus on:

- 1.1 **Sihtgrupianalüüs** (siseturistid perekonniti, kooliõpilased, kooliekskursioonid; välisturistid või veel keegi.... ja soovitavad arengud valla, piirkonna ja Hiiumaa külastatavuses)
- 1.2 **Õiguslikud alused** (tuuakse välja projekti spetsiifikast tulenevad peamised alusdokumendid, millest projekt lähtub ning õiguslikud alused, millel järgmine projekti elluviimiseks kohustuslik on, samuti millised õigusaktid vajavad võimalikku muutmist, vastuvõtmist jne)
- 1.3. **Finants- ja majandusanalüüs , finantseerimine** (kulupõhine, määratletakse projekti esialgne eelarve, valla omafinantseeringu ja taotletava kaasfinantseeringu mahud ning investeeingu-vajadusega tegevused; finantsanalüüsis analüüsitakse projekti planeeritava eelarve sobilikku jagunemist projekti tegevuste vahel ning määratletakse peamised kuluartiklid)
- 1.4 **Teostamise ajakava ja tegevuste kirjeldused:** (planeeritakse vähemalt kolme peamise tegevus valdkonna – investeeingud, rajamine ja teavitus-turundustegevus – alusel ning perioodi lähemal kolmel aastal kvartalite alusel. Antud ajakava oleks projekti elluviimise ajakava aluseks.)
- 1.5 **Sotsiaalmajanduslik analüüs** (Projekti elluviimisega kaasnevad võimalikud positiivsed ja negatiivsed sotsiaalmajanduslikud mõjud nii Kõrgessaare vallale kui ka regioonile laiemalt)
- 1.6 **projekti tehniline realiseeritavus**
- 1.7 **keskkonnamõju eelhindang** – projekti käigus tehtavate ja pärast projekti valmimist rakendatava süsteemi mõju keskkonnale , projekti lõpptulemuse vastavus keskkonna-kaitsenormatiividele jms. Kajastatakse peamisi keskkonnaga seotud probleeme ja prioriteete projekti elluviimiseks ja projektiga soovitava mõju saavutamiseks. Samuti analüüsitakse projekti eesmärkide ja keskkonna säilitamise põhimõtete ühildumist ning keskkonna ja turismiobjekti vahelise tasakaalu saavutamist antud projektis.
- 1.8 **projekti riskide hindamise ja maandamise analüüs** (projekti teostamise riskid ja projekti mõju saavutamise riskid)
- 1.9 **poliitilised aspektid seotult projektiga**
- 1.10 **teemapargi kontseptsiooni lõplik vormistamine**
- 1.11 **muud aspektid**, mida pakkujad pidasid oluliseks hinnata (nimetatud pakkumises)

Eialgse idee kohaselt (vt.p1.10) Läänemere tuletornide teemapargi mõiste hõlmab endas valikut Läänemere ääres asuvatest tuletornidest vähendatud makettide näol (ca 1,50 m kõrgused, töötavad sarnaselt originaalidega-kaldal vees -(kunst)saarel või alusel)), tuletornide ajalugu, spetsiifikat tutvustavaid infotahvleid või interaktiivseid stende. Neid tuletorne, mis makettidena esitletud pole, tutvustavaid infotahvleid või interaktiivseid stende, muid väljapanekuid seotult tuletornidega ; õppe-, puhkerada ning ka teenindavat infrastruktuuri.

On esitatud taotlus EAS-I Regionaalsete investeeingute programmi “ **Lastaed Vigri õuemänguvahendite turvalisuse tõstmine**”. Üldmaksumus 73136 kr, taotletav toetus 62165 kr. Rahastuse korral on planeeritud rajada olemasolevate õuemänguvahendite ümber turvaala vähemalt 1 m laiune mängueseme igast küljest; vastavalt eseme spetsiifikale suurem ala (näiteks kiiged ja karussell) – mänguvahendite ümber luuakse liivatäidisega ala (liiva sügavus 30 –45 cm, põhja pannakse geotekstiil, et muru- umbrohi liivast läbi kasvama ei hakkaks ning et liiv ei seguneks mullaga; ala piiritletakse immutatud poolpalkidest piirdega, et liiv liiga laiali ei kataks jalgadega ja ei seguneks mullaga). Vastuse peaks saama hiljemalt 22.06.2010.a

Viiakse ellu **Lauka Päevakeskuse projekt “ Seniortants”**, toetaja Hasartmängumaksu nõukogu (Sotsiaalministeerium), toetus 9500 kr, kogumaksumus 15100 kr.

Koostöös MTÜ Kodukant Luidjaga alustatakse **Luidja ranna- ja puhkeala väljaarendamist** (toetaja PRIA).

Muude tegevuste jaoks taotletakse ka lisavahendeid erinevatest projektidest.

Läbi Hiiumaa Omavalitsuste liidu osaletakse lahenduste leidmisel- aruteludel tervet Hiiumaad puudutavatele teemadel- jäätmekonkurss, Tohvri Hooldekodu, Hiiumaa nõustamiskeskus HUPS, SA Tuuru jne.

Kõrgessaare sadama arengu suhtes toimub koostöö MTÜ Kõrgessaare Sadamaga.

2 RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

2.1 Tegevjuhtkonna deklaratsioon

Kõrgessaare Vallavalitsuse tegevjuhtkond kinnitab oma vastutust lehekülgedel 18 kuni 47 toodud Kõrgessaare Vallavalitsuse 2009. aasta raamatupidamise aastaaruande koostamise eest ja kinnitab oma parimas teadmises, et:

- 1) raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga;
- 2) raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt raamatupidamiskohustuslase finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
- 3) raamatupidamiskohustuslane on jätkuvalt tegutsev.

Jaanus Valk ..... ”...” mai 2010
Vallavanem

Katrin Sarapuu ..... ”...” mai 2010
Abivallavanem

Linda Kiivit ..... ”...” mai 2010
Sotsiaalnõunik

Kalle Viin ..... ”...” mai 2010
Maanõunik

Inge Elissaar ..... ”...” mai 2010
Pearaamatupidaja

2.2 Bilanss

Tuhandetes kroonides

	Lisa	31.12.2009	31.12.2008
Varad		39 148	36 716
Käibevara		3 061	3 677
Raha	2	763	2 007
Maksude nõuded ja ettemaksed	3	832	1 398
Nõuded ostjate vastu	4	272	113
Muud lühiajalised nõuded	5	1 158	96
Ettemaksed teenuste eest	5	0	19
Müügiototel põhivara	6	36	44
Põhivara		36 087	33 039
Osalused sidusettevõtjates	7	360	185
Maksunõuded	3	17	
Kinnisvarainvesteeringud	8	1 561	1 650
Materiaalne põhivara	9	34 149	31 204
Kohustused ja netovara		39 148	36 716
Lühiajalised kohustused		3 457	3 660
Võlad hankijatele	4	197	105
Võlad töövõtjatele	4	1 195	1 238
Maksuvõlad	3	457	578
Saadud ettemaksed	10	374	640
Laenukohustused	11	1 234	1 099
Pikaajalised kohustused		4 994	5 171
Laenukohustused	11	4 994	5 171
Netovara		30 697	27 885
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem		27 885	26 359
Ümberhinnatud põhivara		13	44
Aruandeaasta tulem		2 799	1 482

2.3 Tulemiaruanne

Tuhandetes kroonides

	Lisa	01.01.2009- 31.12.2009	01.01.2008 - 31.12.2008
Tegevustulud		23 869	24 560
Maksud		10 268	12 084
Tulumaks	3	8 439	10 068
Omandimaksud	3	1 829	2 016
Kaupade ja teenuste müük		1 706	1 779
Riigilõivud	13	144	171
Tulud majandustegevusest	13	1 562	1 608
Saadud toetused	12	11 347	9 966
Muud tulud	3,14	548	731
Tegevuskulud		-20 826	-22 826
Antud toetused	17	-1 333	-1 566
Tööjõukulud		-9 992	-10 388
Töötasukulud	15	-7 401	-7 761
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	15	-2 591	-2 627
Majandamiskulud	16	-5 082	-7 462
Muud kulud	18	-1 610	-1 585
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	8,9	-2 809	-1 825
Tegevustulem		3 043	1 734
Finantstulud ja -kulud		-244	-252
Intressikulu	11	-270	-264
Tulem osalustelt	11	1	-1
Tulu hoiustelt	11	37	15
Muud finantstulud ja -kulud	11	-12	-2
Aruandeperioodi tulem		2 799	1 482

2.4 Rahavoogude aruanne

Tuhandetes kroonides

	Lisa	01.01.2009- 31.12.2009	01.01.2008 - 31.12.2008
Rahavood põhitegevusest		410	2 038
Tegevustulem		3 043	1 734
Korrigeerimised			
Põhivara amortisatsioon ja ümberrhindlus	8,9	2 809	1 825
Kasum/kahjum põhivara müügist	14	-13	0
Saadud toetused põhivara sihtfinantseerimiseks		-4 454	-2 391
Kokku korrigeeritud tegevustulem		1 385	1 168
Käibevarade netomuutus		-653	12
Kohustuste netomuutus		-322	858
Rahavood investeerimistegevusest		-5 784	-4 298
Tasutud põhivara soetamisel		-5 651	-3 894
Kinnisvarainvesteeringute soetus		0	-260
Laekunud põhivara müügist	9	5	16
Tasutud osaluste soetamisel		-175	-175
Laekunud intressid	11	37	15
Rahavood finantseerimistegevusest		4 130	3 599
Saadud laenud	11	5 635	2 353
Laenude tagasimaksed	11	-5 677	-879
Makstud intressid	11	-270	-264
Muu finantskulu	11	-12	-2
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		4 454	2 391
Puhas rahavoog		-1 244	1 339
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	2	2 007	668
Raha ja selle ekvivalentide muutus		-1 244	1 339
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	2	763	2 007

2.5 Netovara muutuste aruanne

Tuhandetes kroonides

	Lisa	Akumuleeritud tulem	Põhivara ümberrhindlus	Netovara kokku
Saldo 31.12.2007		7 579		26 359
Põhivara ümberrhindlus	8,9		44	44
Aruandeperioodi tulem		1 482		1 482
Saldo 31.12.2008		1 482	44	27 885
Põhivara ümberrhindlus	9		13	13
Aruandeperioodi tulem		2 799		2 799
Saldo 31.12.2009		2 799	13	30 697

2.6 Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga. Eesti hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava ning selle põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning riigi raamatupidamise üldeeskirjas sätestatud nõuded.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes Eesti kroonides.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud enne 1995.a soetatud kinnisvarainvesteeringud ja materiaalne põhivara, mis on kajastatud ühekordselt ümberhinnatud väärtuses.

Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem, arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha ja selle ekvivalendid

Bilansis kajastatakse rahana kassas olevat sularaha ja pankades olevaid arvelduskontode jääke ja lühiajalisi tähtajalisi deposiite. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus. Pangadeposiitidelt bilansipäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena.

Nõuded

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, kuid varasematel perioodidel kuldesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena.

Nõue loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Maksmata, kuid deklareeritud maksud ja lõivud kajastatakse kohustusena. Ettemakstud maksud ja lõivud käibevarana.

Müügiotel põhivara

Müügiotel põhivarana kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid või materiaalsel põhivara, mis väga suure tõenäolisega müüakse lähema 12 kuu jooksul ning mille puhul juhtkond on alustanud aktiivset müügitegevust ning varaobjekte pakutakse müügiks realistliku hinna eest. Müügiotel põhivara amortiseerimine lõpetatakse ja see klassifitseeritakse ümber käibevarade gruppi. Kui vara bilansiline jääkmaksumus on kõrgem selle õiglasest väärtusest, siis hinnatakse see enne ümberklassifitseerimist täiendavalt alla. Allahindlus kajastatakse koos kulumiga.

Valitseva ja olulise mõju all olevad üksused

Olulise mõju all olevaks loetakse üksusi, mille kõrgemas juhtorganis omab ettevõtte 20% kuni 50% hääleõigusest. Osalused kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, korrigeerides seda vajadusel allahindlusega.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maad ja/või hooneid, rajatisi), mida hoitakse väljarentimise eesmärgil või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida aruandekohustuslane ega ükski avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud allahindlused (analoogselt materiaalse põhivara kajastamisele). Kulumi normid on vahemikus 3,5 - 8% aastas.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 30 000 kroonist (kuni 31.12.2004 soetatud varade korral alates 10 000 kroonist). Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 30 000 krooni, kajastatakse väheväärtusliku inventarina ja arvestust nende üle peetakse bilansiväliselt.

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, liidetakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset taset, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Põhivara soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud (näiteks käibemaks) ja lõivud on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle hinnangulisest kasulikust elueast. Kui põhivara koosneb erineva hinnangulise kasuliku elueaga komponentidest, mille soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt hinnata, võetakse komponendid eraldi arvele. Uue põhivara kulumi normid aastas on põhivarade gruppidele järgmised:

• Hooned, rajatised ja nende struktuurikomponendid	1,5 - 15% aastas;
• Masinad ja seadmed	5 - 30% aastas;
• Arvutustehnika	20 - 35% aastas;
• Transpordivahendid	8 - 20% aastas;
• Majandusinventar	8 - 20% aastas.

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Ümberhindlus

Seoses maareformi kestmisega on ümberhindluse kajastamist jätkatud ka peale 2005.a, võttes arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad. Samuti võetakse ümberhindlusena jätkuvalt arvele aruandeperioodil omandatud peremehetut vara. Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, millel turuhind puudub, kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks jääkasendusmaksumuse meetodit. Maa arvelevõtmiseks kasutatakse maamaksustamishinda, kui turuhind pole teada.

Renditud varad

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

a) Aruandekohustuslane on rentnik

Kapitalirendi tingimustel renditud varasid kajastatakse bilansis ja amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga.

Kasutusrendi tingimustel renditud vara ei kajastata bilansis. Kasutusrendimaksud (koos intressidega) kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

b) Aruandekohustuslane on rendileandja

Rendile antakse vara „Vallavara valitsemise korras” sätestatud tingimustel. Vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt põhivaraga. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes asutuse varade osas rakendatavatest amortiseerimis põhimõtetest. Rendimakseid kajastatakse tuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimiste ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset.

Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemad eraldi. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele soetusmaksumuses, saadud sihtfinantseerimine aga kajastatakse samal ajal tuluna.

Laenukohustused

Laenukohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lepingutasud kajastatakse laenude saamisel koheselt intressikuludes.

Netovara

Netovarades kajastatakse moodustatud reserve, põhivarade ümberhindluse summat, aruandeperioodi tulemit ja tulemit eelnevatest perioodidest.

Kassareserv

Kassareserv moodustatakse volikogu otsusega akumuleeritud tulemist. Aruandeperioodil on kassareservi suuruseks 0 krooni.

Tehingud välisvaluutas

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse tulemiaruaandes perioodi tulu ja kuluna.

Tulude arvestus

Kogutud maksude, loodusvara kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt esitatud Maksu- ja Tolliameti ning Keskkonnaministeeriumi poolt esitatud teatistele. Lõivutulu kajastatakse lõivuga maksustatud toimingu päeval. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud ostjale ning tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (sh käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks) kajastatakse soetamishetkel kuluna.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksamisele kuulavas summas.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud põhitegevuse osas kaudsel meetodil. Investeeringustegevuse ja finantseerimistegevuse rahavood kajastatakse otsemeetodil.

Seotud osapooled

Osapooli loetakse seotuks, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele. Antud juhul on seotud osapooled vallavolikogu- ja vallavalitsuse liikmed ning hallatavate asutuste juhid, nende lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Bilansiväline vara

Bilansiväliselt peetakse arvestust sellise vara kohta, mille soetusmaksumus on alla 30 000 krooni ja mida võidakse kasutada ka pikemalt kui üks aasta, kuid mille väärtus on väheoluline. Alla 500 krooniste varade kohta arvestust ei peeta.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega. Korrigeerivate sündmuste mõju kajastatakse lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruaandes. Mittekorrigeerivate sündmuste mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruaandes, vaid avaldatakse lisades, juhul kui see on oluline.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud kassapõhiselt, mistõttu selle andmeid ei ole võimalik võrrelda tekkepõhistes aruannetes kajastatud andemetega. Lisaks kassapõhisest printsibist tulenevatele ajalistele erinevustele on selles kasutusel veel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted:

- 1) kaupade ja teenuste ning põhivara soetamisel kaasnev tagasisaamisele mittekuuluv käibemaks kajastatakse eelarve täitmise aruaandes koos kaupade, teenuste ja põhivara maksumusega kuluna, kuid tekkepõhises aruaandes eraldi real;
- 2) põhivara soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarvetäitmisel kuluna ning põhivara müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaraga tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruaandes ei kajastata.

Lisa 2 Raha ja selle ekvivalendid

Tuhandetes kroonides

Kirjel "Raha" on kajastatud raha jääk pankades avatud arvelduskontodel ja sularaha jääk kassas.

	Swedbank arvelduskontod	SEB arvelduskonto	Kokku
Seisuga 31.12.2009	761	2	763
Seisuga 31.12.2008	1 955	52	2 007

Sularaha jääk kassas mõlema aasta lõpus on 0 krooni.

Lisa 3 Maksud

Tuhandetes kroonides

a) Maksunõuded

Nimetus	Lühiajalised nõuded		Pikaajalised nõuded
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009
Tulumaks	733	968	16
Maamaks	57	54	1
Maardlate kaevandamisõiguse tasu	5	368	
Vee erikasutuse tasu	2	2	
Saastetasud	2	5	
Kokku	799	1 397	17
Maksude ettemakse (käibemaks)	33	1	
Kokku	832	1 398	17

Tulu- ja maamaksu kogub Maksu- ja Tolliamet. Aruandeperioodi lõpuks deklareeritud, kuid üle kandmata maksutulu on kajastatud vastavalt Maksu- ja Tolliametist saadud teatistele.

Keskkonnakasutusest laekuva raha üle peab arvestust Keskkonnateenistus. Aruandeperioodi lõpuks deklareeritud, kuid üle kandmata tulu on kajastatud vastavalt Keskkonnateenistusest saadud teatistele.

Maksunõuded on laekunud aruande koostamise päevaks.

b) Maksutulud

Nimetus	Arvestatud tulu 2009	Arvestatud tulu 2008	Laekumine 2009	Laekumine 2008
Tulumaks	8 439	10 068	8 658	10 270
Maamaks	1 829	2 016	1 826	2 010
Maardlate kaevandamisõiguse tasu	512	686	875	330
Vee erikasutuse tasu	10	10	10	10
Saastetasud	13	22	15	19
Kokku	10 803	12 802	11 384	12 639

c) Maksuvõlad

	Lühiajalised kohustused seisuga 31.12.2009	Lühiajalised kohustused seisuga 31.12.2008
Sotsiaalmaks	283	365
Füüsilise isiku tulumaks	134	187
Kogumispensioni maksed	0	13
Töötuskindlustusmaksed	32	9
Loodusressursside kasutamise tasud	8	4
Kokku	457	578

Maksuvõlgade tasumistähtajad on Maksu- ja Tolliametile 10. jaanuar 2010 ja

Keskonnaministeeriumile 31. jaanuar 2010.

Tähtaegadeks on eelnimetatud maksud tasutud.

Lisa 4 Nõuded ja kohustused

Tuhandetes kroonides

a) Nõuded ostjatele

	Lühiajalised nõuded	
	31.12.2009	31.12.2008
Eraisikud	186	148
Sidusettevõtjad	132	0
Äriühingud	61	53
Mittetulundusühingud	20	1
Muud riigiasutused	4	6
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-131	-95
Kokku	272	113

Nõuded ostjatele koosneb võlgnevustest:

võlgnevus alla 30 päeva (tasumistähtaeg 31.01.2010)	191	58
võlgnevus 30-90 päeva	46	36
võlgnevus üle 90 päeva	55	28
üle 365 päeva	111	86
ebatõenäoliselt kantud	-131	-95
kokku	272	113

Aruande koostamise päevaks on laekunud:

- nõuete katteks	86	71
- aruandeperioodi ebatõenäoliste võlgade katteks	4	4
- eelnevate perioodide ebatõenäoliseid nõudeid laekus	6	5

b) Kohustused hankijatele

	Lühiajalised kohustused	
	31.12.2009	31.12.2008
Äriühingud	93	30
Muud riigiasutused	88	66
Eraisikud	10	5
Mittetulundusühingud	5	4
Kohalikud omavalitsused	1	0
Kokku	197	105

Lühiajalised kohustused:

- tähtjaks tasumata seoses arvete mitteõigeaegse laekumisega	12	4
- tasumistähtaeg ei ole bilansipäevaks saabunud	185	101

Aruande koostamise päevaks on eelnimetatud kohustused tasutud.

c) Võlad töövõtjatele

	31.12.2009	31.12.2008
Töötasu võlgnevus	451	469
Puhkusetasude kohustus	444	477
Deklareerimata maksukohustused	290	283
Võlad töövõtjatele majanduskulude eest	6	6
Kinnipeetud muud kohustused	4	3
Kokku	1 195	1 238

Lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksed

Tuhandetes kroonides

Seisuga	31.12.2009	31.12.2008
Muud viitlaekumised	1 158	96
Tulevaste perioodide kulud	0	19
Kokku	1 158	115

<u>Muud viitlaekumised:</u>	1 158	96
Saamata kaas- ja sihtfinantseerimine	576	83
Hajaasustuse veeprogrammi ettemaksed	582	
Kultuurkapitalilt eraldatud toetus	0	10
Ettemaks sihtfinantseerimiseks Hiiumaa Prügila OÜ-le	0	3
<u>Tulevaste perioodide kulud:</u>	0	19
Ettemaks raamatukogu riulite soetamiseks		18
Ettemaks saalihokivõistkonna majutuseks		1

Lisa 6 Müügiotel põhivara ja kinnisvarainvesteeringud

Tuhandetes kroonides

Vallavolikogu otsuse nr	kuupäev	nimetus	maksumus 31.12.2009	maksumus 31.12.2008
41	13.10.2006	Heinamaa kinnistu Jõeranna külas 5,0 ha	13	13
86	14.11.2008	Käina tee 44 kinnistu Lauka külas 3 511 m ²	22	22
87	14.11.2008	Tööstuse tee 17a kinnistu Kõrgessaare alevik 1 328 m ²	1	1
88	14.11.2008	Pumbamaja kinnistu Lauka külas 81 m ²	0	0
100	12.12.2008	Ristna kinnistu	0	8
		Kokku	36	44

Lisa 7 Osalused sidusettevõtjates ja mittetulundusühingutes

Tuhandetes kroonides

Osalused sidusettevõtjates

Vallavolikogu 10. septembri 2004 otsusega nr 76 osaleb Kõrgessaare Vallavalitsus

20% osalusega Osahingus Hiiumaa Prügila asukohaga Käina alevik.

Osahing on ellu kutsutud Hiiumaa kohalike omavalitsuste poolt Hiiumaa jäätmemajanduse korrastamiseks. Osahing asutati 2005 aasta juulikuus.

Hiiumaa Prügila OÜ

Aasta	Osaluse määr	Tulemiaruaande näitajad			Bilansi näitajad aasta lõpus	
		Tegevustulud	Tegevuskulud	Tulem	Varad	Netovarad
2009	20	3 853	3 803	50	17 366	1 850
2008	20	152	155	-3	5 735	924

Osaluse bilansiline väärtus ja liikumised

Aasta	Jääk perioodi algul	Soetused (soetus-maksumuses)	Kasum/kahjum kapitaliosalusest	Jääk perioodi lõpul
2009	185	175	1	360
2008	10	175	-1	185

Osalused mittetulundusühingutes

- Vallavolikogu 10. märtsi 2006 otsusega nr 29 osaleb Kõrgessaare Vallavalitsus asutajana mittetulundusühingus Kõrgessaare Sadam.
- Vallavolikogu 09. juuni 2006 otsusega nr 33 osaleb Kõrgessaare Vallavalitsus asutajana mittetulundusühingus Hiidlaste Koostöökogu.
- Vallavolikogu 12. november 2007 otsusega nr 59 osaleb Kõrgessaare Vallavalitsus asutajana mittetulundusühingus Eesti Tuletorni Selts.
- Vallavolikogu 11. august 2008 otsusega nr 77 osaleb Kõrgessaare Vallavalitsus liikmena mittetulundusühingus Hiiukala (registrikood 80267964).
- Vallavolikogu 11. august 2008 otsusega nr 78 osaleb Kõrgessaare Vallavalitsus liikmena Hangete Korraldamise mittetulundusühingus (registrikood 80264687).

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

Tuhandetes kroonides

	2009	2008
Soetusmaksumus perioodi alguses	2 158	1 903
Akumuleeritud kulum perioodi alguses	-508	-427
Jääkväärtus perioodi alguses	1 650	1 476
Aruandeperioodi liikumised		
Soetatud	0	260
Ümberhindlus	0	26
Väljaminek	0	-31
Amortisatsioon	-89	-81
Soetusmaksumus perioodi lõpus	2 158	2 158
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	-597	-508
Jääkväärtus perioodi lõpus	1 561	1 650

Amortisatsiooni jaotus lisas 19

	2 009	2 008
Renditulud	37	42
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	2	6
Kinnimakstavad halduskulud	18	37
Renditulu katkestamatutelt kasutusrendilepingutelt järgmisel majandusaastal	37	39

Lisa 9 Materiaalne põhivara

Tuhandetes kroonides

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksud	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2007	57	25 940	7 314	121	614	6 867	40 913
Akumuleeritud kulum 31.12.2007	0	-5 782	-5 828	-34	-234	0	-11 878
Jääkväärtus 31.12.2007	57	20 158	1 486	87	380	6 867	29 035
Aruandeperioodi liikumised	18	6 340	-130	-24	348	-4 384	2 168
Soetused, parendused	0	2 663	0		443	788	3 894
Ümberhindlused	18						18
Ümberklassifitseerimised		5 102	70			-5 172	0
Amortisatsioon		-1 425	-200	-24	-95		-1 744
Soetusmaksumus 31.12.2008	76	33 705	7 384	121	1 057	2 483	44 826
Akumuleeritud kulum 31.12.2008		-7 207	-6 028	-58	-329		-13 622
Jääkväärtus 31.12.2008	76	26 498	1 356	63	728	2 483	31 204
Aruandeperioodi liikumised	13	2 880	0	0	-123	0	2 945
Soetused, parendused		307	0		0	5 343	5 650
Ümberhindlused	13	0					13
Ümberklassifitseerimised		4 949	0			-4 949	0
Mahakandmised		-607					-607
Amortisatsioon		-1 769	-195	-24	-123		-2 111
Soetusmaksumus 31.12.2009	89	38 354	7 384	121	1 057	2 877	49 882
Akumuleeritud kulum 31.12.2009		-8 976	-6 223	-82	-452		-15 733
Jääkväärtus 31.12.2009	89	29 378	1 161	39	605	2 877	34 149

Amortisatsiooni jaotus lisas 19.

Lisa 10 Muud kohustused ja saadud ettemaksed

Tuhandetes kroonides

	2009	2008
Saadud sihtfinantseerimise vahendid	355	595
Saadud ettemaksed kaupade ja teenuste eest	16	17
Saadud annetused rularambi projekti elluviimiseks	2	2
Bussipiletite kompenseerimine gümnaasiumiõpilastele	1	2
Ettemaksed müüdü põhivara eest	0	16
Tagatisrahad	0	8
Kokku muud kohustused ja saadud ettemaksed	374	640

<u>Saadud sihtfinantseerimise vahendid:</u>	<u>355</u>	<u>595</u>
Hajaasustuse veeprogramm	315	500
Muinsuskaitseamet	40	95
<u>Ettemaksed koosnevad:</u>	<u>16</u>	<u>17</u>
garaažiboksi ostu ettemakse	15	15
teenuste eest	1	2

Lisa 11 Laenukohustused

Tuhandetes kroonides

Leping	Tagasimakse- tähtaeg	Laenu- limiidi valuuta	saldo 31.12.2008	saadud laenu 2009	saadud laenu 2008	tagasimakstud laenu 2009	tagasimakstud laenu 2008
Laenuleping nr 01-059638-JI	20.09.2013	EUR	3 961	0	0	835	835
Laenuleping nr 08-145583-JI	20.09.2017	EUR	2 309	0	2 353	264	44
Laenuleping nr 09- 083093-JI	20.09.2014	EUR	0	1 079	0	22	0
Korduvkasutusega laenulemiidleping nr 09- 045500-RC	4.03.2010	EUR	0	4 556	0	4 556	0
kokku			6 270	5 635	2 353	5 677	879

Leping	selles tasumiseks					kokku pikaajaline osa
	2010	2011	2012	2013	2014 ja edasi	
Laenuleping nr 01-059638-JI	835	834	834	622	0	2 290
Laenuleping nr 08-145583-JI	264	264	264	264	990	1 782
Laenuleping nr 09- 083093-JI	135	135	135	135	517	922
kokku	1 234	1 233	1 233	1 021	1 507	4 994

Intressikulu

Leping	Krediidilimit tagastustähtaeg	Laenu tagatis	intressimäär	intress 2009	intress 2008
Laenuleping nr 01-059638-JI	20.09.2013	eelarve	Euro 6 kuu EURIBOR+ marginaal 0,32%	96	224
Laenuleping nr 08-145583-JI	20.09.2017	eelarve	Euro 6 kuu EURIBOR+ marginaal 1,30%	84	36
Laenuleping nr 09-083093-JI	20.09.2014	eelarve	Euro 6 kuu EURIBOR+3,7%	15	0
Korduvkasutusega laenulimiidileping nr 09-045500-RC	108 649,80 EUR 04.03.2010	eelarve	6,5% aastas	72	0
Arvelduskrediidileping nr 08-280410-KN	31 955 EUR 31.12.2009	eelarve	6,0% aastas	3	0
Arvelduskrediidi leping nr 04-619012-KN	500 000 kr 31.12.2008	eelarve	7,6% aastas	0	4
Kokku				270	264

Valla kasutada on Swedbanki MC Business krediitkaart limiidiga 50 tuhat krooni.

2008 ja 2009 aastatel kaarti ei ole kasutatud.

Aruandeperioodi tulud

	2009	2008
Intressitulu	37	15
Tulem osalustelt	1	-1
Valuutakursi kasumid/kahjumid	-12	-2
Finantstegevuse kasumid/kahjumid	26	12

Lisa 12 Saadud toetused

Tuhandetes kroonides

	2009	2008
EAS	4751	0
SA INNOVE	576	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt	460	1 569
KIK	443	632
Eesti Töötukassa	291	377
Hiiu Maavalitsuselt hajaasustuse veeprogramm	185	0
Haridus- ja Teadusministeeriumilt õpilaskodule	180	150
Sotsiaalkindlustusametilt	100	107
Muinsuskaitseametilt	65	385
Sotsiaalministeeriumilt projekti läbiviimiseks	61	132
Tiigrihüppe SA-lt Lauka Põhikoolile	60	74
Kultuurkapitalilt projektideks	53	46
Raamatukogule raamatute soetamiseks	33	45
Rahandusministeeriumilt õppelaenu kustutamiseks	31	13
Kaasfinantseering projektis osalejatelt	28	0
PRIA lt koolipiimatoetus	24	40
Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuselt	23	36
Hiiu Maavalitsuselt noortekeskuse projektile	11	0
Hiiu Maavalitsuselt ujumisõpetuseks	3	3
SA Turvaline Saaremaa	2	0
Kärdla Linnavalitsuselt	0	15
Kultuuriministeeriumilt	0	625
Haridus- ja Teadusministeeriumilt	0	150
Eurohouse MTÜ	0	100
Hiiu Maavalitsuselt lapse hooldamiseks perekonnas	0	17
HOL	0	8
Kokku sihtfinantseerimiseks	7 380	4 524
Vastavalt iga-aastasele riigieelarveseadusele eraldised:		
tasandusfondi	312	1 282
hariduse kuludeks (töötasud, ühisüritused, koolitus, investeeringud)	3191	3 627
toimetulekutoetuseks ja teenuste arendamiseks	274	344
koolilõuna toetus	190	189
Kokku tasandusfond	3 967	5 442
Saadud toetused kokku	11 347	9 966

		2008 tulud				Jääk 31.12.2008	
		Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	Muud toetused	Toetused kokku	Nõuded	Laekunud ettemaksed
Rahalised sihtfinantseerimised		2 072	2 390	5 442	9 904	93	595
	Riigieelarvest tasandusfondi			5 442	5 442		
	Riigieelarvest ministeeriumite ja riigiasutuste kaudu	1 747	1 917		3 664	83	595
	Avalik-õiguslikud juriidilised isikud	46			46	10	
	Valitsussektorisse kuuluvad sihtasutused	179	473		652		
	Erasektori toetused	100			100		
Mitterahaline sihtfinantseerimine		62	0	0	62		
	Valitsussektorisse kuuluvad sihtasutused	62			62		
Kokku saadud toetused		2 134	2 390	5 442	9 966	93	595

		2009 tulud				Jääk 31.12.2009	
		Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	Muud toetused	Toetused kokku	Nõuded	Laekunud ettemaksed
Rahalised sihtfinantseerimised		2 748	4 632	3 967	11 347	576	355
	Riigieelarvest tasandusfondi			3 967	3 967		
	Riigieelarvest ministeeriumite ja riigiasutuste kaudu	691	486		1 177		355
	Avalik-õiguslikud juriidilised isikud	343			343		
	Valitsussektorisse kuuluvad sihtasutused	1 686	4 146		5 832	576	
	Erasektori toetused	28			28		
Kokku saadud toetused		2 748	4 632	3 967	11 347	576	355

Lisa 13 Kaupade ja teenuste müük

Tuhandetes kroonides

	2009	osa- tähtsus	2008	osa- tähtsus
Tulud muudest majandustegevustest	490	29	546	31
Tulud haridusalasest tegevusest	475	28	458	26
Tulud elamu- ja kommunaaltegevustest	297	17	303	17
Riigilõivud	144	8	171	10
Tulud sotsiaalasest tegevusest	119	7	109	6
Üüri ja renditulud	77	4	90	5
Tulud kultuuri- ja kunstitegevusest	38	2	29	2
Õiguste müügitulu	27	2	27	1
Tulud üldvalitsemisest	16	1	22	1
Muu toodete ja teenuste müük	13	1	9	0
Tulud spordialasest tegevusest	10	1	15	1
Kokku kaupade ja teenuste müük	1 706	100	1 779	100

Lisa 14 Muud tulud

Tuhandetes kroonides

	2009	osa- tähtsus	2008	osa- tähtsus
Kaevandamisõiguse tasu (vt lisa 3)	512	94	686	94
Kasum müügiotol põhivara müügist	13	2	0	0
Saastetasud ja hüvitised (vt lisa 3)	13	2	22	3
Tasu vee erikasutusest (vt lisa 3)	10	2	10	1
Intressid maamaksuvõlalt (vt lisa 3)	0	0	7	1
Intressid tulumaksuvõlalt (vt lisa 3)	0	0	6	1
Kokku muud tulud	548	100	731	100

Lisa 15 Tööjõukulud

Tuhandetes kroonides

Tegevusvaldkond	2009			2008		
	Töötajate arv	Töötasukulud	Ajutiste lepingute tasu	Töötajate arv	Töötasukulud	Ajutiste lepingute tasu
Volikogu		51			145	
Vallavalitsus	7,60	942	21	7,22	1 084	
Majandus	1,80	224	39	1,94	248	3
Keskkonnakaitse	2,00	124	22	2,04	132	13
Elamu- ja kommunaalmajandus	4,67	314		4,71	343	13
Vaba aeg, kultuur	7,63	599	122	7,38	619	164
Haridus	38,77	4 113	24	40,43	4 353	28
Sotsiaalne kaitse	6,84	612	194	6,43	587	29
Kokku	69,31	6 979	422	70,15	7 511	250

Töötajate arvuna on esitatud keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale. Ajutiste töölepingute korral ei ole töötajate arvu leitud.

	2009	2008
Töötasukulud	7401	7 761
Sotsiaalmaks töötasudelt	2481	2583
Töötuskindlustumaksud	73	23
Erisoodustused	19	8
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	11	8
Tulumaks erisoodustustelt	7	5
Kokku tööjõukulud	9 992	10 388

Tööjõukulude jaotus tegevusalade järgi on esitatud lisan 19.

Lisa 16 Majandamiskulud

Tuhandetes kroonides

	2 009	osa- tähtsus	2008	osa- tähtsus
Kinnistute, hoonete ja ruumide halduskulud	1 134	22	1 830	25
Õppevahendite kulud	860	17	800	11
Sõidukite majandamiskulud (sh rent ja koolibussi teenus)	801	16	867	12
Vaba aja sisustamise kulud (sh üritused)	417	8	600	8
Rajatiste majandamiskulud	409	8	892	12
Administreerimiskulud	378	8	520	7
Toiduainete ja toitlustusteenuste kulud	251	5	266	4
Inventari majandamiskulud	242	5	622	8
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	227	5	363	5
Sotsiaalteenused	142	3	166	2
Teavikud ja kunstiesemed	59	1	108	1
Uurimis- ja arendustööd	55	1	131	2
Koolituskulud	49	1	111	1
Meditšiini ja hügieenikulud	21	0	28	0
Lähetuskulud	19	0	48	1
Muud majandamiskulud (sh edasiantav kulu)	10	0	78	1
Töömashinate ja seadmete kulu	8	0	32	0
Kokku majandamiskulud	5 082	100	7 462	100

Majandamiskulude jaotus tegevusala järgi on esitatud lisan 19.

Lisa 17 Antud toetused

Tuhandetes kroonides

	2 009	osa- tähtsus	2008	osa- tähtsus
a) Sotsiaaltoetused				
Õppetoetused (sh sõidu- ja toitlustussoodustused)	232	28	270	29
Toimetulekutoetused	185	22	271	29
Puudega inimese hooldaja toetus koos makstava sotsiaalmaksuga	163	20	152	17
Peretoetused	114	14	124	13
Preemiad ja stipendiumid	70	8	0	0
Muud sotsiaaltoetused	68	8	104	11
Kokku sotsiaaltoetused	832	100	921	100
	2 009		2 008	
b) Tegevuskulude sihtfinantseerimine				
Tegevustoetused seltsidele	35		197	
HOL'ile antud sihtfinantseerimine erinevate projektide omaosalusteks	25		196	
OÜ Hiiumaa Prügila sihtfinantseerimine	23		23	
Toetus füüsilistele isikutele	16		19	
Kokku tegevuskulude sihtfinantseerimine	99		435	
	2 009		2 008	
c) Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks				
Toetus füüsilistele isikutele	356		0	
Toetus seltsidele	0		88	
HOL'ile poebussi ostmiseks	0		64	
OÜ Hiiumaa Prügila sihtfinantseerimine	0		11	
Kokku põhivara toetuse sihtfinantseerimine	356		163	
d) Muud toetused				
	2 009		2 008	
Liikmemaksud				
HOL	26		26	
EMOL	19		19	
MTÜ Eesti Tuletorniselts	1		2	
Kokku liikmemaksud	46		47	
Toetused kokku	1 333		1 566	

Lisa 18 Muud kulud

Tuhandetes kroonides

	2 009	osa- tähtsus	2 008	osa- tähtsus
Käibemaksukulu kaupade ja teenuste, sh põhivara soetuselt	1 524	95	1 517	96
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	45	3	31	2
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	35	2	35	2
Riigilõivud	6	0	2	0
Kokku maksu- ja lõivukulud	1 610	100	1 585	100

Lisa 19 Tegevuskulude jaotus tegevusalade järgi

Tuhandetes kroonides

Tegevusala	Tööjõukulud		Majandamiskulud		Antud toetused		Muud tegevuskulud (sh finantskulud)		Põhivara amortisatsioon		Kokku	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Haridus	5 576	5 854	2 129	2 696	212	241	1 076	376	1 333	667	10 326	9 834
Kultuur, sport	966	1 045	882	1 405	38	289	143	333	386	326	2 415	3 398
Valitsemine	1 394	1 658	327	783	70	305	325	391	16	16	2 132	3 153
Sotsiaal	1 075	821	922	1 112	620	683	107	156	10	14	2 734	2 786
Majandus	353	336	412	617	1	2	127	374	443	345	1 336	1 674
Keskkonnakaitse	195	193	251	310	23	34	57	134	514	367	1 040	1 038
Elamumajandus	433	481	157	530	369	12	44	83	107	90	1 110	1 196
Korrakaitse			2	9			1	2			3	11
Kokku	9 992	10 388	5 082	7 462	1 333	1 566	1 880	1 849	2 809	1 825	21 096	23 090

(vt lisa 15)

(vt lisa 16)

(vt lisa 17)

(vt lisa 11 ja 18)

(vt lisa 8 ja 9)

Lisa 20 Bilansivälised kohustused

Sõlmitud hankelepingud

Avaliku teenindamise lepinguga on võetud kohustus tasuda AS GoBus õpilasveo korraldamise eest valla kooliliinidel 2010 aastal summas 138 tuhat krooni.

AS Pöyry Enteciga on sõlmitud konsultatsioonileping nr 859/08 Kõrgessaare valla üldplaneeringu teemaplaneeringu koostamiseks. 2010.a tasumisele kuuluv osa on 4 tuhat krooni.

Võetud rendikohustused

AS Hansa Liising Eesti'ga on sõlmitud kasutusrendileping kaubikule Renault Trafic registreerimismärgiga 311 AVI kasutamiseks kuni 15.08.2010. Vara maksumus on 240 tuhat krooni. Liisingu võtjal on õigus pärast osamaksete tasumist omandada liisinguese.

Osamakse suuruseks koos käibemaksu ja intressiga on 3 tuhat krooni.

AS Hansa Liising Eesti'ga on sõlmitud kasutusrendileping mahtuniversaal Volkswagen Caddy registreerimismärgiga 636 MKL kasutamiseks kuni 15.06.2012. Vara maksumus on 270 tuhat krooni. Liisingu võtjal on õigus pärast osamaksete tasumist omandada liisinguese.

Osamakse suuruseks koos käibemaksu ja intressiga on 3 tuhat krooni.

Rendikulu katkestamatutelt kasutusrendilepingutelt (tuhandetes kroonides)

	2009	2008
Transpordivahendid	79	78

Rendikulu tulevastel perioodidel

Järgmisel majandusaastal	64
1. kuni 2.aastal	41
2. kuni 3.aastal	20

Muud võetud kohustused

Tohvri Hooldekodus viibib aruande koostamise ajal üks isik hooldamisel, kelle eest osaliselt tasub vallavalitsus. Hooldusteenuse maksumused kuus on isikutele 4 tuhat krooni. Isik tasub teenuse eest oma pensionist, puudujääva osa tasub vallavalitsus.

Vallale on tasuta kasutusse antud Veeteede Ametile kuuluvad Kõpu, Tahkuna ja Ristna tuletornid (välja arvatud tuletornide seadmed ja tehnosüsteemid). Vald kasutab vara turismi ja kultuurielu edendamisel. Vallal on seega kohustus hoida korras vara ja selle ümbrus.

Vallavolikogu 11. august 2008 otsusega nr 79 osaletakse Hajaasustuse veeprogrammi elluviimisel summas 300 tuhat krooni, mida muudetakse vallavolikogu 13.02.09 otsusega nr 103 suurendades summat 200 tuhat krooni. Lõpetamata osa 315 tuhat krooni.

Lisa 21 Bilansivälised nõuded

Nõuded sihtfinantseerimiseks

Sihtasutuse Innove toetus projektile „Kõrgessaare valla tööharjutuskeskuse töölerakendamine ja arendamine“ kuni 28.02.2012 summas 2 217 tuhat krooni.

Rendile antud varad

Põhivarana arvel olevatest varadest on välja renditud:

Kõrgessaare Vaba Aja Keskusest on rendile antud ruumid:

- üldpinnaga 16,2m² rendiga 486 kr kuus
- üldpinnaga 14,6 m² rendiga 438 kr kuus
- kolme ruumi kasutab Kõrgessaare Pereaarstikeskus OÜ, tasudes kommunaalkulud.

Lauka Põhikooli söökla ruumid ja vahendid on antud kasutusse rendiga 2 400 krooni kuus.

Tagatud on koolilõuna andmine.

Väljarenditud kinnisvarainvesteeringud on kajastatud lisas 8.

Lisa 22 Bilansivälised varad

Bilansivälise vara moodustavad arvutus- ja kontoritehnika, mööbel, õppevahendid ja inventar, nõud, tööriistad ja muud tarvikud, mille väärtus on vahemikus 500 kuni 30 000 krooni ja mida kasutatakse üle ühe aasta. Samuti kajastatakse siin raamatukogude raamatufonde.

Varade jaotus allüksuste lõikes	2009	2008
Lauka Põhikool	1 969	1 909
Kõrgessaare Keskraamatukogu	1 350	1 272
Kõrgessaare Vaba Aja Keskus	855	843
Valitsemine	553	601
Lasteaed Vigri	360	371
Kommunaalmajandus	285	306
Lauka Päevakeskus	114	123
Kinnisvarainvesteeringud	128	138
Sotsiaalhoolekanne	356	213
Kokku	5 970	5 776

Lisa 23 Tehingud seotud osapooltega

Aruandeaastal ega sellele eelnenud aastal seotud osapooltega turutingimustest või seadustega sätestatud tingimustest erinevaid tehinguid ei toimunud.

Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud ja soodustused

	Tegev- ja kõrgema juhtkonna keskmine arv		Tasude kogusumma	
	2009	2008	2009	2008
Volikogu liikmed	9	9	46	135
Vallavalitsuse liikmed	5	5	835	838
Asutuste juhid	5	5	686	738

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmakseteta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised. Muid täiendavaid soodustusi pole tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtkonna liikmetele aruandeaastal arvestatud.

Hajaasustuse veeprogrammist on toetust saanud üldistel alustel kahe seotud isiku pereliiget summas 53 tuhat krooni.

Lisa 24 Bilansipäevajärgsed sündmused

Aastaaruande koostamise ajal ei ole toimunud sündmusi, mis tingiks aruande korrigeerimist.

2.7 Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud kassapõhisel printsiibil (vt ka lisa 1).

Võrreldes 2008.aastaga on tulud vähenenud 1 312 tuhat krooni ja kulud on vähenenud 375 tuhat krooni. Eelarve täitmise võrdlustest on kirjutatud tegevusaruandes.

2.7.1 Tulud (tuhandetes kroonides)

Tulu liik	Nimi	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
3	TULUDE KLASSIFIKAATOR	18 180	24 518	23 867
30	Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	10 130	10 130	10 484
3000	Füüsilise isiku tulumaks	8 300	8 300	8 658
3030	Maamaks	1 830	1 830	1 826
32	Kaupade ja teenuste müük	1 873	1 889	1 810
320	Riigilõivud	104	104	146
3220	Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	517	527	530
3221	Laekumised kultuuri- ja kunstiasutuste majandustege	20	35	30
3222	Laekumised spordi- ja puhkeasutuste majandustegevus	13	13	13
3224	Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest	122	113	131
3225	Laekumised elamu- ja kommunaalasutuste majandust	160	160	124
3226	Laekumised keskkonnaasutuste majandustegevusest	243	243	212
3229	Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevuses	21	21	21
3232	Laekumised muude majandusküsimustega tegelevate	540	540	483
3233	Üüri- ja renditulud toodetud materiaalsetelt	91	91	63
3237	Laekumised õiguste müügist	31	31	31
3238	Muu kaupade ja teenuste müük	12	12	26
35	Toetused (peale punkti tehingupartneri koondkood)	5 332	11 531	10 630
3500	Sihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks	403	1 964	1 063
3502	Sihtotstarbelised toetused põhivara soetamiseks	982	5 600	5 600
3520	valitsussektorisisesed toetused	3 947	3 967	3 967
38	Muud tulud	845	969	942
381	Materiaalsete ja immateriaalsete varade müük	205	5	5
382	Tulud varadelt (peale punkti tehingupartneri koond	625	949	922
388	Muud tulud	15	15	15

2.7.2 Kulud (tuhandetes kroonides)

Tegevus ala	Kulu liik	Nimi	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
		KULUD KOKKU	19 549	26 166	24 762
01		ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	2 428	2 371	2 165
01	4	Eraldised	114	77	70
01	5	Tegevuskulud	1 848	1 891	1 806
01	50	Personalikulud	1 395	1 427	1 431
01	55	Majandamiskulud	453	467	375
01	6	Muud kulud	465	403	289
01111		Valla- ja linnavolikogu	78	90	87
01111	5	Tegevuskulud	78	90	87
01111	50	Personalikulud	74	86	84
01111	55	Majandamiskulud	4	4	3
01112		Valla- ja linnavalitsus	1 734	1 767	1 686
01112	5	Tegevuskulud	1 730	1 760	1 679

01112	50	Personalikulud	1 291	1 311	1 317
01112	55	Majandamiskulud	439	449	362
01112	6	Muud kulud	4	7	7
01114		Reservfond	75	10	0
01114	6	Muud kulud	75	10	0
01600		muud üldised valitsussektori teenused	90	115	109
01600	4	Eraldised	51	76	70
01600	5	Tegevuskulud	39	39	39
01600	50	Personalikulud	29	29	29
01600	55	Majandamiskulud	11	11	11
01700		Valitsussektori võla teenindamine	386	386	282
01700	6	Muud kulud	386	386	282
01800		Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris	64	2	1
01800	4	Eraldised	64	1	0
01800	5	Tegevuskulud	1	1	1
01800	50	Personalikulud	1	1	1
03		AVALIK KORD JA JULGEOLEK	2	3	3
03	5	Tegevuskulud	2	3	3
03	55	Majandamiskulud	2	3	3
03100		Politsei	2	3	3
03100	5	Tegevuskulud	2	3	3
03100	55	Majandamiskulud	2	3	3
04		MAJANDUS	1 989	1 486	1 194
04	1551	Rajatiste ja hoonete soetamine ja renoveerimine	982	460	446
04	4	Eraldised	42	42	2
04	5	Tegevuskulud	964	983	746
04	50	Personalikulud	329	330	300
04	55	Majandamiskulud	635	654	446
04	6	Muud kulud	1	1	1
04210		Maakorraldus	186	186	184
04210	5	Tegevuskulud	186	186	184
04210	50	Personalikulud	165	165	165
04210	55	Majandamiskulud	21	21	19
04510		Maanteetransport- vallateed-tänavad	1 045	523	479
04510	1551	Rajatiste ja hoonete soetamine ja renoveerimine	982	460	446
04510	5	Tegevuskulud	63	63	33
04510	55	Majandamiskulud	63	63	33
04730		Tuletornid kokku	386	386	198
04730	4	Eraldised	42	42	2
04730	5	Tegevuskulud	343	343	196
04730	55	Majandamiskulud	343	343	196
047401		Territoriaalne planeerimine	144	160	151
047401	5	Tegevuskulud	143	159	150
047401	55	Majandamiskulud	143	159	150
047401	6	Muud kulud	1	1	1
047403		Lautri- ja puhkealade arendamine	34	37	35
047403	5	Tegevuskulud	34	37	35
047403	55	Majandamiskulud	34	37	35
047404		Tahkuna kordoni mü (militaarjalookeskus)	21	21	10
047404	5	Tegevuskulud	21	21	10
047404	55	Majandamiskulud	21	21	10
04900		Muu majandus (sh majanduse haldus)	174	174	137
04900	5	Tegevuskulud	174	174	137

04900	50	Personalikulud	164	164	135
04900	55	Majandamiskulud	9	9	2
05		KESKKONNAKAITSE	578	1 043	1 027
05	1551	Rajatiste ja hoonete soetamine ja renoveerimine	75	490	486
05	4	Eraldised	20	20	20
05	5	Tegevuskulud	462	512	494
05	50	Personalikulud	206	206	197
05	55	Majandamiskulud	257	307	297
05	6	Muud kulud	21	21	27
05100		Jäätmekäitlus (sh prügivedu)	91	91	90
05100	4	Eraldised	20	20	20
05100	5	Tegevuskulud	71	71	70
05100	50	Personalikulud	30	30	30
05100	55	Majandamiskulud	41	41	40
05200		Heitveekäitlus	223	688	690
05200	1551	Rajatiste ja hoonete soetamine ja renoveerimine	75	490	486
05200	5	Tegevuskulud	127	177	176
05200	55	Majandamiskulud	127	177	176
05200	6	Muud kulud	21	21	27
05400		Heakord, haljastus -Bioloogilise mitmekesisuse kai	264	264	248
05400	5	Tegevuskulud	264	264	248
05400	50	Personalikulud	175	175	167
05400	55	Majandamiskulud	89	89	81
06		ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	1 654	1 738	1 594
06	4	Eraldised	1 000	1 033	951
06	5	Tegevuskulud	637	688	628
06	50	Personalikulud	443	448	445
06	55	Majandamiskulud	194	239	183
06	6	Muud kulud	18	18	14
06300		Veevarustus	1 082	1 143	1 038
06300	4	Eraldised	1 000	1 033	951
06300	5	Tegevuskulud	64	92	73
06300	55	Majandamiskulud	64	92	73
06300	6	Muud kulud	18	18	14
06400		Tänavavalgustus	35	39	39
06400	5	Tegevuskulud	35	39	39
06400	55	Majandamiskulud	35	39	39
06601		Elamu- ja kommunaalmajanduse haldamine	29	31	31
06601	5	Tegevuskulud	29	31	31
06601	55	Majandamiskulud	29	31	31
06602		Kalmistud	228	238	197
06602	5	Tegevuskulud	228	238	197
06602	50	Personalikulud	180	180	176
06602	55	Majandamiskulud	48	58	21
06605		Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	280	288	288
06605	5	Tegevuskulud	280	288	288
06605	50	Personalikulud	263	268	269
06605	55	Majandamiskulud	18	19	19
08		VABA AEG, KULTUUR, RELIGIOON	1 895	2 039	2 013
08	4	Eraldised	30	38	38
08	5	Tegevuskulud	1 866	2 001	1 975
08	50	Personalikulud	930	950	938
08	55	Majandamiskulud	935	1 051	1 036

08102		Sportitegevus (piirkondlik sport)	147	204	205
08102	5	Tegevuskulud	147	204	205
08102	55	Majandamiskulud	147	204	205
08109		Vaba aja üritused	32	43	39
08109	4	Eraldised	0	3	3
08109	5	Tegevuskulud	32	40	36
08109	50	Personalikulud	0	8	8
08109	55	Majandamiskulud	32	32	29
08201		Kõrgessaare raamatukogu	408	409	406
08201	5	Tegevuskulud	408	409	406
08201	50	Personalikulud	244	244	242
08201	55	Majandamiskulud	164	165	164
08202		Kõrgessaare Vaba Aja Keskus	1 083	1 129	1 110
08202	5	Tegevuskulud	1 083	1 129	1 110
08202	50	Personalikulud	687	699	689
08202	55	Majandamiskulud	396	431	421
08208		Kultuuriüritused	145	167	166
08208	5	Tegevuskulud	145	167	166
08208	55	Majandamiskulud	145	167	166
08209		Seltsitegevus-MTÜde taotlus kokku	44	49	50
08209	4	Eraldised	30	35	35
08209	5	Tegevuskulud	14	14	15
08209	55	Majandamiskulud	14	14	15
08300		Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	38	38	38
08300	5	Tegevuskulud	38	38	38
08300	55	Majandamiskulud	38	38	38
09		HARIDUS	8 944	14 215	14 051
09	1551	Rajatiste ja hoonete soetamine ja renoveerimine	800	5 840	5 829
09	4	Eraldised	220	220	230
09	5	Tegevuskulud	7 923	8 155	7 991
09	50	Personalikulud	5 785	5 775	5 717
09	55	Majandamiskulud	2 138	2 379	2 274
09110		Eelharidus - Lasteaiad- Vigri	2 760	7 808	755
09110	1551	Rajatiste ja hoonete soetamine ja renoveerimine	800	5 840	5 829
09110	5	Tegevuskulud	1 960	1 968	1 926
09110	50	Personalikulud	1 556	1 581	1 581
09110	55	Majandamiskulud	404	387	344
092121		Lauka Põhikool	4 580	4 604	4 547
092121	5	Tegevuskulud	4 580	4 604	4 547
092121	50	Personalikulud	4 005	3 960	3 903
092121	55	Majandamiskulud	575	643	644
092122		Söökla	673	693	695
092122	4	Eraldised	190	190	202
092122	5	Tegevuskulud	483	503	493
092122	50	Personalikulud	219	228	228
092122	55	Majandamiskulud	264	274	265
092123		Ostetav haridusteenus	520	520	491
092123	5	Tegevuskulud	520	520	491
092123	55	Majandamiskulud	520	520	491
09600		Õpilasveo eriliinid- koolibuss	380	380	376
09600	4	Eraldised	30	30	28
09600	5	Tegevuskulud	350	350	348
09600	55	Majandamiskulud	350	350	348

096011		Ainesektsioonide tegevus, haridusüritused	14	14	7
096011	5	Tegevuskulud	14	14	7
096011	55	Majandamiskulud	14	14	7
096012		Õpilaskodu	16	196	179
096012	5	Tegevuskulud	16	196	179
096012	50	Personalikulud	5	5	5
096012	55	Majandamiskulud	11	191	175
10		SOTSIAALNE KAITSE	2 059	3 271	2 715
10	4	Eraldised	598	737	618
10	5	Tegevuskulud	1 461	2 534	2 097
10	50	Personalikulud	833	1 245	1 012
10	55	Majandamiskulud	629	1 289	1 085
10121		Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	186	166	161
10121	4	Eraldised	186	166	161
10200		Eakate sotsiaalhoolekandeasutused - Päevakeskus	490	493	493
10200	5	Tegevuskulud	490	493	493
10200	50	Personalikulud	300	274	274
10200	55	Majandamiskulud	190	219	219
102011		Koduteenused	400	430	420
102011	5	Tegevuskulud	400	430	420
102011	50	Personalikulud	235	235	232
102011	55	Majandamiskulud	165	195	189
102013		Tohvri Hooldekodu	115	79	79
102013	5	Tegevuskulud	115	79	79
102013	55	Majandamiskulud	115	79	79
10402		Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	8	8	1
10402	4	Eraldised	8	8	1
10500		Töötute sotsiaalne kaitse	11	1 171	774
10500	4	Eraldised	0	84	70
10500	5	Tegevuskulud	11	1 086	704
10500	50	Personalikulud	0	438	216
10500	55	Majandamiskulud	11	648	488
10600		Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühm.	18	18	12
10600	5	Tegevuskulud	18	18	12
10600	55	Majandamiskulud	18	18	12
10701		Riiklik toimetulekutoetus	263	319	238
10701	4	Eraldised	188	244	185
10701	5	Tegevuskulud	75	75	53
10701	55	Majandamiskulud	75	75	53
109001		Sotsiaalhaldus	314	314	310
109001	5	Tegevuskulud	314	314	310
109001	50	Personalikulud	293	293	290
109001	55	Majandamiskulud	20	20	20
109002		eespool nimet. sots.toetused, -teenused ja -kulud	255	275	227
109002	4	Eraldised	215	235	202
109002	5	Tegevuskulud	40	40	26
109002	50	Personalikulud	4	4	0
109002	55	Majandamiskulud	36	36	25

2.7.3 Finantseerimistingud (tuhandetes kroonides)

Liik	Nimi	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
	FINANTSEERIMISTEHINGUD	1 678	1 957	1 202
10111	Osade ost	-309	-309	-307
208158	Laenude võtmine muudelt residentidelt	800	1 079	1 079
208168	Võetud laenude tagasimaksmine muudele residentidel	-1 129	-1 129	-1 121
8212	Vaba jääk	2 007	2 007	1 244

2.8 Reservfondi kasutamise aruanne

2009 aasta eelarvesse oli planeeritud reservfondi 75 tuhat krooni. Kulude katteks suunati 65 tuhat krooni.

Eelarve tegevusala	Selgitus	Reservfondist eraldatud	Kasutatud
09110	Lasteaed Vigri renoveerimistöde ehitusprojekti ekspertiisi koostamise kulude katteks	9	9
063002	Tööstuse tee 12 veetrassi avarii likvideerimiseks	18	18
01112	Vallamaja muinsuskaitsejärelvalve katteks	4	4
063002	Riigihanke vaidluskomisjoni otsuse katteks	10	10
01112	Raamatupidamisele printeri ostmiseks	6	6
08202	Kõrgessaare VAK'i avariitööde katteks	6	6
01111	Volikoguesimehele hüvitus	12	12
	KOKKU	65	65

3 AUDITORI JÄRELDUSOTSUS

4 MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRJAD

Kõrgessaare valla 31.12.2009 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest ja audiitori järeldusotsusest.

Majandusaasta aruande on koostanud Kõrgessaare Vallavalitsus.

Jaanus Valk, vallavanem „ „ ” mai 2010
(nimi, ametinimetus, kuupäev, allkiri)

Katrin Sarapuu, abivallavanem “ „ ” mai 2010
(nimi, ametinimetus, kuupäev, allkiri)

Linda Kiivit, sotsiaalnõunik „ „ ” mai 2010
(nimi, ametinimetus, kuupäev, allkiri)

Kalle Viin, maanõunik „ „ „ mai 2010
(nimi, ametinimetus, kuupäev, allkiri)

Inge Elissaar, pearaamatupidaja „ „ „ mai 2010
(nimi, ametinimetus, kuupäev, allkiri)

Majandusaasta aruande on kinnitanud Kõrgessaare Vallavolikogu oma .....juuni 2010 otsusega nr ..... Vastav otsus kuulub käesoleva majandusaasta aruande juurde.

Aili Küttim, volikogu esimees „ „ „ juuni 2010
(nimi, ametinimetus, kuupäev, allkiri)